

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2023-12

Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija, Baškima Smakaja,
Isnija Kiljaja, Fadilja Fazljijua i Hajredina Kučija

Rešava: sudija za prethodni postupak

sutkinja Maržori Maselo

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 20. decembar 2024.

Jezik: engleski

Oznaka tajnosti: javno

Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima

Specijalizovani tužilac
Kimberli P. Vest

Specijalizovani branioci Hašima Tačija
Nina Tavakoli
Sofi Menegon

Sekretarijat
Načelnik Službe za pružanje zaštite i
podrške svedocima

Dežurni branilac Baškima Smakaja
Bas Martens

Specijalizovani branioci Isnija Kiljaja
Ijan Edvards
Džo Holms

Dežurni branilac Fadilja Fazljijua
Mihiel Pestman
Dežurni branilac Hajredina Kučija
Aleksander Admiral

I.	TOK POSTUPKA.....	2
II.	MERODAVNO PRAVO	4
III.	ANALIZA.....	8
A.	Načela za obelodanjivanje dokaza.....	8
1.	Uvod.....	8
2.	Uloga strana u postupku i Sekretarijata	8
3.	Obaveštavanje sudije za prethodni postupak o dokazima.....	9
4.	Rokovi za obelodanjivanje.....	11
5.	Potpunost i relevantnost obelodanjenih dokaza	11
B.	Rokovi za obelodanjivanje dokaza	12
1.	Pravilo 102(1)(a): propratni materijali uz optužnicu	12
2.	Pravilo 102(1)(b): dodatni materijal koji će se koristiti na suđenju.....	13
3.	Pravilo 102(3): dokazi bitni za pripremu odbrane koji su pribavljeni od optuženog ili su mu pripadali.....	17
4.	Pravilo 103: oslobađajući dokazi.....	22
5.	Pravilo 107: zaštićeni materijal.....	23
C.	Obelodanjivanje dokaza koje vrši odbrana.....	24
D.	Prevod dokumenata i dokaza	25
E.	Postupak obelodanjivanja dokaza.....	26
F.	Ograničenja u vezi s obelodanjivanjem	29
1.	Opšta načela.....	29
2.	Pravni test.....	31
3.	Režim redigovanja	31
4.	Standardno redigovanje.....	35
(a)	Redigovanje prema pravilu 108(1)(a) Pravilnika	36
(b)	Redigovanje prema članu 23(1) Zakona i pravilima 80(4)(a)(i)-(ii) i 108(1)(b)-(c) Pravilnika:.....	38
(c)	Drugi podaci koji prema Pravilniku ne podležu obelodanjivanju:	39
5.	Nestandardno redigovanje	40
IV.	DISPOZITIV	41

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ na osnovu člana 39(1) i (13) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 95(2)(b) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 29. novembra 2024, sudija za prethodni postupak delimično je potvrdio optužnicu protiv Hašima Tačija (u daljem tekstu: g. Tači), Baškima Smakaja (u daljem tekstu: g. Smakaj), Isnija Kiljaja (u daljem tekstu: g. Kiljaj), Fadilja Fazljijua (u daljem tekstu: g. Fazljiju) i Hajredina Kučija (u daljem tekstu: g. Kuči) (u daljem tekstu zajedno: optuženi).²

2. Dana 2. decembra 2024, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je potvrđenu optužnicu.³

3. Dana 10. decembra 2024. nakon što su optuženi prvi put pristupili sudu,⁴ sudija za prethodni postupak odredio je 17. decembar 2024. kao datum za održavanje prve

¹ KSC-BC-2023-12, F00015, predsednik, [Decision Assigning a Pre-Trial Judge](#) /Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak/, 6. jun 2024, javno.

² KSC-BC-2023-12, F00036, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment* /Odluka o potvrđivanju optužnice/, 29. novembar 2024, poverljivo.

³ KSC-BC-2023-12, F00040, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment* /Podnesak s potvrđenom optužnicom/, 2. decembar 2024, strogo poverljivo, sa strogo poverljivim prilogom 1, koji sadrži potvrđenu optužnicu. Javna redigovana verzija potvrđene optužnice ([F00055/A01](#)) podneta je 6. decembra 2020.

⁴V. KSC-BC-2023-12, F00059, sudija za prethodni postupak, *Decision Setting the Date for Initial Appearances and Related Matters* /Odluka o datumu prvog pristupanja sudu i povezanim pitanjima/, 6. decembar 2024, javno; F00063, sudija za prethodni postupak, *Decision Rescheduling Initial Appearance of Isni Kilaj* /Odluka kojom se zakazuje novi datum prvog pristupanja Isnija Kiljaja sudu /, 7. decembar 2024, javno. V. takođe, g. Tači: F00048, sekretar, *Notification of Service of Arrest Warrant on Hashim Thaçi Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o uručanju naloga za hapšenje Hašimu Tačiju na osnovu pravila 55(4)/, 5. decembar 2024, poverljivo; F00064, sekretar, *Report on the Service of the Arrest Warrant on Hashim Thaçi* /Izveštaj o uručanju naloga za hapšenje Hašimu Tačiju/, 7. decembar 2024, poverljivo i ex parte, s poverljivim i ex parte prilogima 1-3; g. Smakaj: KSC-BC-2023-12, F00042, sekretar, *Notification of Arrest of Bashkim Smakaj Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o hapšenju Baškima Smakaja na osnovu pravila

statusne konferencije u ovom predmetu, na kojoj se razmatra status predmeta i organizuje obelodanjivanje dokaza između strana u postupku. Sudija za prethodni postupak naložio je Sekretarijatu i stranama u postupku da unapred podnesu pismena izjašnjenja o raznim pitanjima koja se tiču toka istrage, dokaza koji će biti izvedeni na suđenju i postupka obelodanjivanja dokaza.⁵

4. Dana 12. i 13. decembra 2024, tužilaštvo,⁶ Sekretarijat,⁷ odbrana g. Tačija (u daljem tekstu: Tačijeva odbrana)⁸ i odbrana g. Kiljaja (u daljem tekstu: Kiljajeva odbrana)⁹ podnele su pismena izjašnjenja. Odbrane g. Smakaja, g. Fazljiua i g. Kučija

55(4)/, 5. decembar 2024, javno. KSC-BC-2020-07, F00058, sekretar, *Notification of the Reception of Bashkim Smakaj in the Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Obaveštenje o prijemu Baškima Smakaja u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 6. decembar 2024, javno, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1; **g. Kiljaj**: F00043, sekretar, *Notification of Arrest of Isni Kilaj Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o hapšenju Isnija Kiljaja na osnovu pravila 55(4)/, 5. decembar 2024, poverljivo; F00056, sekretar, *Notification of the Reception of Isni Kilaj in the Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Obaveštenje o prijemu Isnija Kiljaja u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 6. decembar 2024, javno, s poverljivim i *ex parte* prilogom 1; **g. Fazljiu**: F00045, sekretar, *Notification of Arrest of Fadil Fazliu Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o hapšenju Fadilja Fazljiua na osnovu pravila 55(4)/, 5. decembar 2024, javno; F00057, sekretar, *Notification of the Reception of Fadil Fazliu in the Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Obaveštenje o prijemu Fadilja Fazljiua u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 6. decembar 2024, javno, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1; **g. Kuči**: F00046, sekretar, *Notification of Service of Summons to Appear on Hajredin Kuçi* /Obaveštenje o uručenju sudskog poziva Hajredinu Kučiju/, 5. decembar 2024, poverljivo; F00068, sekretar, *Report on the Service of the Arrest Warrant on Hashim Thaçi* /Izveštaj o uručenju naloga za hapšenje Hašimu Tačiju/, 8. decembar 2024, poverljivo i *ex parte*, s poverljivim i *ex parte* prilogima 1-3.

⁵ KSC-BC-2023-12, F00072, sudija za prethodni postupak, [Order Setting the Date for the First Status Conference and for Submissions](#) /Nalog kojim se određuju datum statusne konferencije i rokovi za podnošenje izjašnjenja/ (u daljem tekstu: *Order for Submissions*, odnosno nalog o podnošenju izjašnjenja), 10. decembar 2024, javno, s javnim prilogom 1.

⁶ KSC-BC-2023-12, F00079, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submissions for First Status Conference* /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe prve statusne konferencije/ (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva), 12. decembar 2024, poverljivo. Javna redigovana verzija (F00079/RED) zavedena je 16. decembra 2024.

⁷ KSC-BC-2023-12, F00078, Sekretarijat, *Submissions in Advance of Status Conference Pursuant to Order F00072* /Izjašnjenje uoči statusne konferencije u skladu s nalogom F00072/, 12. decembar 2024, javno, s poverljivim prilogom 1 i strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 2.

⁸ KSC-BC-2023-12, F00082, Tačijeva odbrana, *Thaçi Defence Submissions for First Status Conference* /Izjašnjenje Tačijeve odbrane za potrebe prve statusne konferencije/ (u daljem tekstu: izjašnjenje Tačijeve odbrane), 13. decembar 2024, poverljivo.

⁹ KSC-BC-2023-12, F00083, Kiljajeva odbrana, *Kilaj Defence Submissions for First Status Conference* /Izjašnjenje Kiljajeve odbrane za potrebe prve statusne konferencije/ (u daljem tekstu: izjašnjenje Kiljajeve odbrane), 13. decembar 2024, poverljivo.

(u daljem tekstu: Smakajeva odbrana, Fazljijujeva odbrana i Kučijeva odbrana, zajedno: odbrana) nisu podnele pismena izjašnjenja.

5. Dana 17. decembra 2024, održana je prva statusna konferencija, na kojoj su strane u postupku i Sekretarijat izneli (dodatna) izjašnjenja, a sudija za prethodni postupak izdao više usmenih naloga.¹⁰

II. MERODAVNO PRAVO

6. Prema članu 21(6) Zakona, sav materijal i relevantni dokazi ili činjenice u posedu Specijalizovanog tužilaštva u korist ili protiv optuženog stavljaju se na raspolaganje optuženom pre početka i u toku postupka, osim u slučaju apsolutno neophodnih ograničenja i kada se primenjuju neophodne kompenzatorne mere.

7. Prema pravilu 46(1) Pravilnika i shodno obavezama sekretara iz pravila 24 Pravilnika, tužilaštvo je odgovorno za čuvanje, skladištenje i bezbednost informacija i fizičkih i elektronskih materijala koji su pribavljeni tokom istraga.

8. U skladu sa pravilom 95(2)(b) Pravilnika, posle prvog pristupanja optuženih u skladu sa pravilom 92 Pravilnika, sudija za prethodni postupak određuje rokove za obelodanjivanje dokaza, preduzima sve mere da obezbedi blagovremeno obelodanjivanje i za pretresni panel priprema izveštaj o obelodanjivanju.

9. Prema pravilu 96(1) Pravilnika, sudija za prethodni postupak saziva statusnu konferenciju u najkraćem mogućem roku nakon prvog pristupanja optuženog kako bi se, između ostalog: (i) organizovala razmena mišljenja između strana u postupku, odnosno sa zastupnikom žrtava, radi ekspeditivne pripreme za suđenje; i (ii) preduzele mere da strane u postupku blagovremeno i savesno sprovedu sve neophodne pripreme.

¹⁰ KSC-BC-2023-12, Transkript statusne konferencije na engleskom (u daljem tekstu: transkript prve statusne konferencije), 17. decembar 2024, javno, str. 126-198.

10. Prema pravilu 102(1)(a) Pravilnika, i uz izuzetke predviđene pravilima 105, 106, 107 i 108 Pravilnika, tužilaštvo stavlja na raspolaganje odbrani, a u odgovarajućim slučajevima i zastupniku žrtava, što je pre moguće, a najkasnije u roku od trideset dana od prvog pristupanja sudu, propratni materijal uz potvrđenu optužnicu, kao i sve izjave dobijene od optuženog.

11. Prema pravilu 102(1)(b) Pravilnika, u roku koji odredi sudija za prethodni postupak, a najkasnije 30 dana pre početka izvođenja dokaza specijalizovanog tužioca, tužilac stavlja na raspolaganje odbrani sledeći materijal: (i) izjave svih svedoka koje tužilac namerava da pozove da svedoče na suđenju, na jeziku koji optuženi razume i govori; (ii) sve druge izjave svedoka, izveštaje veštaka, vanpretresne iskaze ili transkripte koje specijalizovani tužilac namerava da predoči na suđenju; i (iii) dokazne predloge koje specijalizovani tužilac namerava da predoči na suđenju.

12. Shodno pravilu 102(2) i (4) Pravilnika, ukoliko u roku od 30 dana ne obelodani izjave dodatnih svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, Specijalizovano tužilaštvo te izjave dostavlja odbrani što je moguće pre, na jeziku koji optuženi razume i govori, uz navođenje razloga za zadocnelo obelodanjivanje. To obelodanjivanje završava se u fazi prethodnog postupka.

13. Shodno pravilu 102(3) Pravilnika, Specijalizovano tužilaštvo će odbrani na zahtev i bez odlaganja obelodaniti sve izjave, dokumente, fotografije i omogućiti pregled svih drugih fizičkih predmeta u posedu ili pod nadzorom Specijalizovanog tužilaštva koje odbrana smatra bitnim za svoju pripremu, ili koji su pribavljeni od optuženog, ili su mu pripadali.

14. Prema pravilu 103 Pravilnika, uz izuzetke predviđene pravilima 107 i 108 Pravilnika, sve podatke za koje se opravdano može smatrati da ukazuju na nevinost odnosno da ublažavaju krivicu optuženog, ili utiču na verodostojnost ili pouzdanost dokaza tužilaštva, tužilaštvo je dužno da odbrani obelodani odmah, odnosno čim te podatke dobije u posed, stavi ih pod svoj nadzor ili o njima stekne konkretna saznanja.

15. Prema članu 23(1) Zakona i pravilima 80(1) i 108(1)(b) Pravilnika, panel može, po sopstvenom nahođenju ili na zahtev, naložiti uvođenje odgovarajućih mera za zaštitu, bezbednost, fizičko i duševno zdravlje, dostojanstvo ili privatnost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled iskaza svedoka.

16. Prema pravilu 80(4)(a)(i)-(iii), (d) i (e) Pravilnika, te mere mogu obuhvatati brisanje imena i drugih podataka na osnovu kojih se može utvrditi identitet kako bi se, ukoliko je potrebno, sprečilo obelodanjivanje optuženom i/ili javnosti identiteta i/ili mesta boravka svedoka, žrtve koja učestvuje u postupku ili lica koje je u rodbinskoj ili drugoj vezi s njima.

17. Prema pravilu 107(2) Pravilnika, tužilaštvo može podneti zahtev panelu da ga u celosti ili delimično oslobodi obaveze da, prema pravilu 102 i 103 Pravilnika, obelodani izvorni materijal ukoliko su mu informacije koje ima u svom posedu ili pod svojim nadzorom dostavljene na poverljivoj osnovi isključivo radi pribavljanja novih dokaza a za njihovo obelodanjivanje nije dobio pristanak davaoca informacija.

18. Prema pravilu 108(1)(a) i (c) Pravilnika, tužilaštvo može podneti zahtev panelu da u celosti ili delimično zaštiti informacije ako njihovo obelodanjivanje može da naškodi tekućim ili budućim istragama ili je iz bilo kog drugog razloga u suprotnosti s javnim interesom ili pravima trećih lica. Shodno pravilu 108(6) Pravilnika, isto se *mutatis mutandis* primenjuje na odbranu.

19. U skladu sa pravilom 109(b) i (c) Pravilnika, i tužilaštvo i odbrana prilikom obelodanjivanja dokaza podnose: (i) jasan i sažet opis dokumenata ili kategorija dokumenata koji se obelodanjuju drugoj strani u postupku; i (2) klasifikaciju obelodanjenog materijala prema optužbama u potvrđenoj optužnici, pri čemu se konkretno pozivaju na osnovna krivična dela, kontekstualna obeležja krivičnih dela, navode o ponašanju optuženog ili, u odgovarajućim slučajevima, dokaze koje će izvesti tužilaštvo.

20. U skladu s pravilom 95(4) Pravilnika, sudija za prethodni postupak nalaže tužilaštvu da u određenom roku podnese pretpretresni podnesak, spisak svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče i spisak dokaznih predloga koje namerava da predloži na suđenju.

21. Prema pravilu 95(5) Pravilnika, nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak i spisak svedoka i dokaznih predloga, sudija za prethodni postupak poziva odbranu da u određenom roku dostavi pretpretresni podnesak u kojem će navesti: (i) prirodu odbrane optuženog u opštim crtama; (ii) optužbe i pitanja koje optuženi osporava, uz pozivanje na konkretne stavove u pretpretresnom podnesku tužilaštva i razloge zbog kojih ih optuženi osporava; (iii) spisak potencijalnih svedoka koje odbrana namerava da pozove, uz preciziranje konkretnog pitanja na koje se odnosi svedočenje, ne dovodeći u pitanje eventualne naknadne izmene ili njihovo podnošenje. Sudija za prethodni postupak takođe traži od odbrane da u određenom roku obavesti tužilaštvo i panel o svojoj nameri da iznese odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost.

22. Prema pravilu 104(5) Pravilnika, u roku koji odredi panel, a najkasnije 15 dana pre početka izvođenja svojih dokaza, odbrana: (i) omogućava tužilaštvu da pregleda i napravi kopije izjava, dokumenata, fotografija i drugih fizičkih predmeta koji se nalaze u posedu odbrane ili pod njenim nadzorom, a koje namerava da koristi kao dokaze na suđenju; (ii) dostavlja tužilaštvu sve izjave svedoka koje namerava da pozove tokom suđenja, kao i ostale izjave koje namerava da predloži na suđenju; i (iii) dostavlja tužilaštvu sve dokazne predloge koje namerava da predloži na suđenju.

23. Prema pravilima 106, 107(1) i 111(1) Pravilnika, izvesne kategorije materijala načelno ne podležu obelodanjivanju, uz izuzetke predviđene Pravilnikom i ukoliko panel ne naloži drugačije. Tu spadaju: (i) izveštaji, memorandumi ili drugi interni dokumenti koje su pripremili tužilaštvo (uključujući Specijalnu istražnu radnu grupu), odbrana i zastupnik žrtava, ili njihovi pomoćnici i predstavnici (pravilo 106 Pravilnika); (ii) materijal koji je tužilaštvu dostavljen u poverenju i isključivo radi

pribavljanja novih dokaza (pravilo 107(1) Pravilnika); i (iii) poverljiva komunikacija, definisana u pravilu 111(1) Pravilnika.

III. ANALIZA

A. NAČELA ZA OBELODANJIVANJE DOKAZA

1. Uvod

24. Pravni okvir Specijalizovanih veća predviđa nekoliko proceduralnih koraka koje sudija za prethodni postupak, strane u postupku i, u odgovarajućim slučajevima, zastupnik žrtava preduzimaju u periodu od prvog pristupanja optuženog sudu do predaje spisa predmeta pretresnom panelu, u skladu s pravilom 98 Pravilnika. Jedan od ključnih koraka je uspostavljanje sistema razmene dokaza između strana u postupku i obaveštavanja sudije za prethodni postupak o tome. Usvajanje sistema koji obezbeđuje efikasnost postupka obelodanjivanja je ključni faktor koji sudiji za prethodni postupak omogućava da uspostavi ravnotežu između obaveze zaštite izvesnih interesa, kao što su zaštita svedoka, žrtava i drugih ugroženih lica, i obaveze poštovanja prava optuženog iz člana 21 Zakona.¹¹

2. Uloga strana u postupku i Sekretarijata

25. Obelodanjivanje dokaza i odgovarajuće obaveze strana u postupku propisane Pravilnikom predstavljaju postupak koji se odvija između tužilaštva i odbrane. Taj postupak organizuje i omogućava Sekretarijat, koji ima ulogu kanala za komunikaciju

¹¹ V. KSC-BC-2023-10, F00076/RED, sudija za prethodni postupak, [Public Redacted Version of the Framework Decision on Disclosure of Evidence and Related Matters](#) /Javna redigovana verzija okvirne odluke o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima/(u daljem tekstu: *Januzi et al. Disclosure Decision*, odnosno odluka o obelodanjivanju u predmetu *Januzi i drugi*), 24. oktobar 2023, stav 39; KSC-BC-2020-04, F00033, sudija za prethodni postupak, [Framework Decision on Disclosure of Evidence and Related Matters](#) /Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima (u daljem tekstu: *Shala Disclosure Decision*, odnosno odluka o obelodanjivanju u predmetu *Šalja*), 30. april 2021, javno, stav 28. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-117-Red3, Pre-Trial Chamber II, [Redacted First Decision on the Prosecutor's Request for Redactions and Related Requests](#), 3. jul 2014, stav 17, i tamo citirani izvori.

između strana u postupku i panela,¹² i on se odvija pomoću softvera predviđenog za ovu svrhu, kako je regulisano pravilom 98(1)(b) i 109(a) Pravilnika.¹³ Strane u postupku se prilikom elektronskog obelodanjivanja dokaza pridržavaju Instrukcije Sekretarijata o učitavanju dokumentacije u elektronski sistem *Legal Workflow*.¹⁴

26. Prema članu 34(1) Zakona i pravilu 24(1) i (2) Pravilnika, sekretar vodi potpunu i preciznu evidenciju o sudskim postupcima i čuva sav dokazni i drugi materijal predložen tokom sudskog postupka u skladu s načelima izloženim u ovoj i svim budućim odlukama o ovom pitanju. Strane i učesnici u postupku moraju imati pristup toj evidenciji, uz neophodna ograničenja vezana za zaštitu i stepen tajnosti u skladu s članovima 23 i 58 Zakona i pravilima 80, 82, 105, 106, 107 i 108 Pravilnika ili shodno nalogu sudije za prethodni postupak. S tim u vezi, prilikom obelodanjivanja dokaza strane u postupku moraju da odrede odgovarajući stepen tajnosti za svaki element dokaznog materijala, s tim da dokaze zavode kao javne, osim kada postoji razlog da im se dodeli druga oznaka tajnosti, u skladu s pravilom 83(1) Pravilnika.¹⁵

3. Obaveštavanje sudije za prethodni postupak o dokazima

27. Sudija za prethodni postupak podseća na svoju obavezu da, shodno članu 39(1) i (13) Zakona i pravilu 95(2) Pravilnika, preduzme sve neophodne mere za efikasnu pripremu predmeta za suđenje, uključujući sastavljanje izveštaja o obelodanjivanju za pretresni panel, kao što predviđa pravilo 95(2)(b) Pravilnika. Da bi sudija za prethodni postupak mogao da ispuni tu svoju obavezu, strane u postupku ga obaveštavaju o

¹² V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 40; [Shala Disclosure Decision](#), stav 29. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Al Hassan*, ICC-01/12-01/18-31-tENG, Pre-Trial Chamber I, [Decision on the Evidence Disclosure Protocol and Other Related Matters](#) (u daljem tekstu: *Al Hassan Disclosure Decision*), 16. maj 2018, stav 36; *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-203, Pre-Trial Chamber II, [Decision Setting the Regime for Evidence Disclosure and Other Related Matters](#) (u daljem tekstu: *Ongwen Disclosure Decision*), 27. februar 2015, stav 10.

¹³ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 40; [Shala Disclosure Decision](#), stav 29.

¹⁴ KSC-BD-18, sekretar, *Instruction on Uploading Records on Legal Workflow* /Instrukcija o učitavanju dokumentacije u elektronski sistem *Legal Workflow*/, 28. avgust 2019.

¹⁵ V. transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 133, redove 21–24; v. takođe [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 41; [Shala Disclosure Decision](#), stav 30. V. takođe ICC, *Prosecutor v. Yekatom*, ICC-01/14-01/18-64-Red, Pre-Trial Chamber II, [Public Redacted Version of "Decision on Disclosure and Related Matters"](#), (u daljem tekstu: *Yekatom Disclosure Decision*) 23. januar 2019, stav 17.

svim dokazima koje su razmenile, bez obzira na to da li će se na njih pozivati tokom suđenja. To sudiji za prethodni postupak omogućava da obezbedi da se obelodanjivanje dokaza vrši u odgovarajućim uslovima.¹⁶

28. Shodno tome, sudija za prethodni postupak mora da ima pristup sledećim obelodanjenim dokazima: (a) svim dokazima na koje se tužilaštvo pozvalo u prilog potvrđenoj optužnici; (b) svim izjavama svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče na suđenju (pravilo 102(1)(b)(i) Pravilnika); (c) svim drugim izjavama svedoka, izveštajima veštaka, vanpretresnim iskazima ili transkriptima koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju (pravilo 102(1)(b)(ii) Pravilnika); (d) dokaznim predlozima koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju (pravilo 102(1)(b)(iii) Pravilnika); (e) svim dokazima koje odbrana smatra bitnim za svoju pripremu, odnosno koji su pribavljeni od optuženog ili su mu pripadali (pravilo 102(3) Pravilnika); (f) svim oslobađajućim dokazima koje tužilaštvo ima u posedu, pod svojim nadzorom ili o kojima ima konkretna saznanja (pravilo 103 Pravilnika); (g) svim dokazima koje odbrana izvede u prilog odbrane alibijem ili odbrane po nekom drugom osnovu isključenja krivične odgovornosti, uključujući imena i aktuelne podatke za kontakt sa svim svedocima, kao i sve druge dokaze na koje optuženi namerava da se pozove u prilog alibija ili drugog osnova (pravilo 104(1)(a) i (b) Pravilnika); (h) svim dokazima u posedu ili pod nadzorom odbrane koje odbrana namerava da koristi kao dokaze na suđenju i koje dostavlja tužilaštvu radi pregleda (pravilo 104(5)(a) Pravilnika); (i) svim izjavama svedoka koje odbrana namerava da pozove da svedoče na suđenju, odnosno izjavama koje namerava da predoči na suđenju (pravilo 104(5)(b) Pravilnika); i (j) svim dokaznim predlozima koje odbrana namerava da predoči na suđenju (pravilo 104(5)(c) Pravilnika).¹⁷

¹⁶ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 42; [Shala Disclosure Decision](#), stav 31. V. takođe ICC, [Yekatom Disclosure Decision](#), stav 12; [Al Hassan Disclosure Decision](#), stav 14.

¹⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 43; [Shala Disclosure Decision](#), stav 32.

4. Rokovi za obelodanjivanje

29. U skladu s normativnim okvirom Specijalizovanih veća, obelodanjivanje nekih kategorija materijala podleže konkretnim rokovima predviđenim Pravilnikom, dok o rokovima za obelodanjivanje drugih kategorija materijala odlučuje sudija za prethodni postupak, uzimajući u obzir specifičnosti predmeta, obim i karakteristike dokaznog spisa i izjašnjenja strana u postupku.¹⁸

30. Premda je ovom odlukom utvrđen raspored obelodanjivanja različitih kategorija dokaza, ti rokovi označavaju samo krajnji datum. Kad god je moguće, strane u postupku treba da nastoje da materijal obelodane pre isteka propisanih rokova kako bi strana koja prima materijal imala dovoljno vremena da se valjano pripremi.¹⁹ U slučaju obelodanjivanja po isteku rokova određenih u ovoj odluci ili rokova koje odredi sudija za prethodni postupak, strana koja vrši obelodanjivanje o tome obaveštava sudiju za prethodni postupak i stranu kojoj se obelodanjuje materijal, navodeći pri tom razloge za docnju.²⁰

5. Potpunost i relevantnost obelodanjenih dokaza

31. Obe strane se staraju o tome da obelodanjeni dokazi budu potpuni. Elementi dokaznog materijala koji su omaškom obelodanjeni u nepotpunom obliku mogu se ponovo obelodaniti u celosti, u roku propisanom Pravilnikom, odnosno u roku koji odredi sudija za prethodni postupak.²¹

32. Strane u postupku se takođe staraju da paketi materijala koji obelodanjuju budu kompletni i povezani s relevantnim svedocima. U tom pogledu, svi dokumenti i materijal koji se spominje u izjavi nekog svedoka (u daljem tekstu: povezani dokazni

¹⁸ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 44; [Shala Disclosure Decision](#), stav 33.

¹⁹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 45; [Shala Disclosure Decision](#), stav 34. Takođe, ICC, [Yekatom Disclosure Decision](#), stav 13; [Al Hassan Disclosure Decision](#), stavovi 20-21.

²⁰ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 45; [Shala Disclosure Decision](#), stav 34.

²¹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 46; [Shala Disclosure Decision](#), stav 35.

predlozi) moraju se obelodaniti zajedno s tom izjavom, u istom paketu materijala.²² Pored toga, kad dokazi imaju veze s nekim konkretnim svedokom, ta veza se evidentira upisivanjem pseudonima tog svedoka u polje za metapodatke relevantnog dokaznog elementa u sistemu *Legal Workflow*.²³

33. Tužilaštvo i odbrana ne teže tome da obelodane što veću količinu dokaza, već samo zaista relevantne dokaze, kojima se potkrepljuju konkretni činjenični navodi i koji zadovoljavaju relevantne pravne pretpostavke, kako bi strana koja ih prima mogla što efikasnije da se priprema.²⁴

B. ROKOVI ZA OBELODANJIVANJE DOKAZA

1. Pravilo 102(1)(a): propratni materijali uz optužnicu

34. Pravilom 102(1)(a) Pravilnika uređeno je obelodanjivanje materijala na koji se tužilaštvo poziva u prilog potvrđenoj optužnici, uključujući eventualne izjave dobijene od optuženog. Taj materijal mora biti obelodanjen što pre, a najkasnije 30 dana od prvog pristupanja optuženog sudu.²⁵

35. U ovom predmetu, tužilaštvo iznosi sledeće: (i) ukupno 185 dokumenata obelodaniće se na osnovu pravila 102(1)(a) Pravilnika, uključujući prevode i izjavu pribavljenu od g. Kiljaja; (ii) od tih 85 dokumenata, 123 nije potrebno redigovati i oni se odbrani mogu obelodaniti odmah; i (iii) preostala 62 dokumenta iziskuju manje

²² V. [Januzi et al Disclosure Decision](#), stav 47; [Shala Disclosure Decision](#), stav 36. S tim u vezi, v. [Annex 1](#) uz nalog o izjašnjenjima, tačku 3(e); izjašnjenje tužilaštva, stav 28. transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 167, redovi 7-11.

²³ V. [Januzi et al Disclosure Decision](#), stav 47; [Shala Disclosure Decision](#), stav 36.

²⁴ V. transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 133, redove 18–20; [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 48; [Shala Disclosure Decision](#), stav 37. S tim u vezi, v. izjašnjenja Kiljajeve odbrane i tužilaštva na statusnoj konferenciji; transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 143, redovi 7-16; str. 144, redovi 14–16; v. takođe ICC, [Yekatom Disclosure Decision](#), stav 18; [Al Hassan Disclosure Decision](#), stav 25; [Ongwen Disclosure Decision](#), stav 20.

²⁵ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 49; [Shala Disclosure Decision](#), stav 38.

standardno redigovanje, i oni će moći da budu obelodanjeni odmah nakon donošenja ove odluke.²⁶

36. Smakajeva odbrana traži da materijal iz pravila 102(1)(a) bude obelodanjen odmah.²⁷ Tačijeva odbrana, Kiljajeva odbrana, Fazljijujeva odbrana i Kučijeva odbrana nisu se konkretnije izjasnile u vezi s materijalom iz pravila 102(1)(a), osim što su tražile određena pojašnjenja.²⁸

37. Sudija za prethodni postupak podseća da je na statusnoj konferenciji naložio tužilaštvu da odmah obelodani materijal iz pravila 102(1)(a) koji ne iziskuje redigovanje.²⁹ Preostali materijal koji iziskuje (standardno) redigovanje obelodaniće se nakon donošenja ove odluke, a materijal iz pravila 102(1)(a) treba da se obelodani najkasnije u **utorak, 7. januara 2025**, kao što je propisano tim pravilom. Bez obzira na navedeni rok, sudija za prethodni postupak nalaže tužilaštvu da materijal iz pravila 102(1)(a) obelodanjuje kontinuirano, čim taj materijal bude spreman.

2. Pravilo 102(1)(b): dodatni materijal koji će se koristiti na suđenju

38. Pravilom 102(1)(b) Pravilnika uređeno je obelodanjivanje dodatnog materijala koji tužilaštvo namerava da koristi na suđenju, a nije navelo kao propratni materijal uz optužnicu podnetu na potvrđivanje. Taj materijal mora da se obelodani u roku koji odredi sudija za prethodni postupak, a u svakom slučaju najkasnije 30 dana pre početka izvođenja dokaza tužilaštva, u skladu s pravilom 124 Pravilnika.³⁰

39. Rok za obelodanjivanje tog materijala može da zavisi od niza faktora, između ostalih: (i) količine i vrste materijala koji se obelodanjuje; (ii) kada je tužilaštvo pribavilo materijal; (iii) da li je pre obelodanjivanja materijala potrebno okončati

²⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 13-17. Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 156, red 14, do str. 157, red 10; str. 158, redovi 8-19.

²⁷ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 139, redovi 3-7.

²⁸ V. izjašnjenje Kiljajeve odbrane, stav 21.

²⁹ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 162, redovi 3-13. Dana 17. decembra 2024, nakon prve statusne konferencije, tužilaštvo je obelodanilo paket materijala po pravilu 102(1)(a); paket obelodanjenog materijala br. 6.

³⁰ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 52; [Shala Disclosure Decision](#), stav 41.

istražne radnje (kao što je pribavljanje neophodne saglasnosti davaoca informacija); (iv) da li su obavljena veštačenja koje vrši treće lice; (v) da li je nezavisno treće lice pregledalo poverljiv materijal; (iv) da li je potrebno prevesti taj materijal (ili neki njegov deo), naročito izjave svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče; (v) da li je potrebno odrediti zaštitne mere, uključujući redigovanje podataka.³¹

40. Ukoliko tužilaštvo bude želelo da obelodani dodatne izjave svedoka koje namerava da pozove da svedoče, ali to ne učini u roku koji sudija za prethodni postupak odredi u skladu s pravilom 102(1)(b) Pravilnika, to zakasnelo obelodanjivanje se mora izvršiti uz pridržavanje uslova propisanih pravilom 102(1), (2) i (4) Pravilnika, što podrazumeva i pitanje prevoda. Odbrana može da se obrati sudiji za prethodni postupak ako postoji osnov za osporavanje zakasnelog obelodanjivanja.³²

41. Tužilaštvo iznosi: (i) da je spremno da otpočne s kontinuiranim obelodanjivanjem materijala po pravilu 102(1)(b) počev od 20. decembra 2024, ali da ne može da proceni kada će s tim završiti zato što su neke istražne radnje još u toku; (ii) da će svakako obelodaniti materijal po pravilu 102(1)(b) najkasnije 30 dana pre početka izvođenja svojih dokaza; (iii) materijal obuhvata forenzičke primerke i zapise s mobilnih telefona, audio snimke, transkripte audio i video materijala, evidencije poziva i podataka o pozivima, dokumente i dodatni materijal koji bi mogao da se pribavi, uključujući izjave svedoka, službenu evidenciju iz pritvorske jedinice Specijalizovanih veća i fizičke predmete; (iv) taj materijal bi mogao da iziskuje manje redigovanje; i (v) tužilaštvo će nastojati da uz svaku izjavu svedoka obelodani i povezane dokazne predloge, zajedno s prevodom, u meri u kojoj to neće izazvati neopravdana kašnjenja.³³

³¹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 53; [Shala Disclosure Decision](#), stav 42.

³² V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 54; [Shala Disclosure Decision](#), stav 43.

³³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 18-28. Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 165, red 16, do str. 167, red 3; str. 170, redovi 1-6;

42. Tačijeva odbrana bi želela da izjave svedoka dobije zajedno s povezanim dokaznim predlozima i ne iznosi druge predloge.³⁴ Smakajeva odbrana smatra da sav materijal iz pravila 102(1)(b) koji tužilaštvo ima u posedu a ne iziskuje redigovanje treba obelodaniti odmah, a ne kontinuirano.³⁵ Kiljajeva odbrana takođe smatra da materijal iz pravila 102(1)(b) treba da bude obelodanjen čim postane dostupan i dodaje da za obelodanjivanje takvog materijala sudija za prethodni postupak treba da odredi mnogo raniji rok od onoga koji je predviđen pravilom 102(a)(b) Pravilnika (tj. 30 dana pre početka izvođenja dokaza tužilaštva) da bi se optuženima omogućilo dovoljno vremena i uslova za pripremu odbrane.³⁶ Fazljiujeva odbrana traži da istovremeno sa originalnim verzijama dokumenata, dobija i prevode na albanski, a Kučijeva odbrana se nije konkretno izjasnila po tom pitanju.³⁷

43. Sudija za prethodni postupak podseća da je na statusnoj konferenciji naložio tužilaštvu da materijal iz pravila 102(1)(b) koji nije potrebno redigovati obelodani čim to bude moguće. Sudija za prethodni postupak je osim toga najavio da će rok za obelodanjivanje preostalog materijala po pravilu 102(1)(b) biti određen ovom odlukom.³⁸

44. Prilikom određivanja rokova za obelodanjivanje materijala po pravilu 102(1)(b), sudija za prethodni postupak posebno uzima u obzir: (i) da tužilaštvo kaže da je spremno da odmah počne s kontinuiranim obelodanjivanjem materijala po pravilu 102(1)(b) koji ima u posedu;³⁹ (ii) da je timovima odbrane potrebno obezbediti dovoljno vremena i uslova za pripremu odbrane;⁴⁰ i (iii) da je potrebno omogućiti ekspeditivnu pripremu za suđenje. Istovremeno, sudija za prethodni postupak ima u

³⁴ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 167, redovi 7-11.

³⁵ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 139, redovi 8-18; str. 167, red 14 do str. 168, red 4.

³⁶ Izjašnjenje Kiljajeve odbrane, stavovi 22-23; transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 168, red 23, do str. 169, red 13.

³⁷ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 168, redovi 7-20.

³⁸ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 170, redovi 8-16.

³⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 19, 27.

⁴⁰ Član 21(4) Zakona.

vidu: (i) da je u toku nekoliko istražnih radnji iz kojih bi mogli proisteći dodatni dokazi, a okončanje tih radnji ne zavisi u potpunosti od tužilaštva;⁴¹ (ii) da su neki dokazi trenutno na veštačenju, dok bi neki drugi mogli iziskivati nezavisnu analizu trećih lica, i da nijedan od ta dva postupka ne zavisi od tužilaštva; (iii) da je transkribovanje i prevod određenih audio materijala i dalje u toku;⁴² i (iv) da bi materijal po pravilu 102(1)(b) mogao da iziskuje redigovanje, mada ne obimno.⁴³

45. Iz tih razloga, sudija za prethodni postupak smatra da je opravdano odrediti sukcesivne rokove za obelodanjivanje materijala po pravilu 102(1)(b). U prvoj fazi, tužilaštvo obelodanjuje materijal po pravilu 102(1)(b) koji već ima u posedu. Konkretno, tužilaštvo je dužno da: (i) obelodani sav takav materijal po pravilu 102(1)(b) koji nije potrebno redigovati ili koji iziskuje samo standardno redigovanje najkasnije u **ponedeljak, 17. februara 2025;**⁴⁴ (ii) eventualne zahteve za odobrenje zaštitnih mera u odnosu na preostali materijal iz pravila 102(1)(b) koji trenutno ima u posedu podnese što je moguće pre, a najkasnije u **ponedeljak, 17. februara 2025.** Odbrana može, ukoliko to želi, podneti odgovor do **ponedeljka, 24. februara 2025.** Sudija za prethodni postupak neće razmatrati replike; i (iii) obelodani materijal po pravilu 102(1)(b) za koji su potrebne zaštitne mere najkasnije u **ponedeljak, 17. marta 2025.**

46. Pored toga, tužilaštvo je dužno da najkasnije u **ponedeljak 17. marta 2025.** dostavi ažurirana izjašnjenja o sledećem: (i) napretku svojih istraga; (ii) dodatnim dokazima, ako su prikupljeni, (uključujući o broju i vrsti materijala, i da li ih je potrebno redigovati (standardno ili nestandardno); (iii) kada procenjuje da će

⁴¹ V. izjašnjenje tužilaštva, stavove 3-6, 11-12, 20; transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 165, redovi 16-25.

⁴² Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

⁴³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 25.

⁴⁴ Sudija za prethodni postupak konstatuje da tužilaštvo predviđa da će prvo obaveštenje po pravilu 102(3) moći da podnese do 17. februara 2025. Sudija za prethodni postupak po tome zaključuje da će tužilaštvo do tog datuma identifikovati sav materijal iz pravila 102(1)(b) koji trenutno ima u posedu i dokaze koji nisu obelodanjeni na osnovu pravila 102(1)(a)-(b) i 103 Pravilnika; v. izjašnjenje tužilaštva, stavove 30, 32.

okonačati sve tekuće istražne radnje; (iv) neobelodanjen materijal iz pravila 102(1)(b) koji ima u posedu, da li ga je potrebno redigovati (standardno ili nestandardno) i kada će moći da podnese zahtev za odobrenje zaštitnih mera; (v) u kojoj je fazi eventualno prevođenje i kada taj materijal može biti obelodanjen odbrani; i (vi) kada procenjuje da će obelodanjivanje materijala po pravilu 102(1)(b) biti izvršeno. Nakon što dobije izjašnjenja tužilaštva, sudija za prethodni postupak će odrediti sledeći krajnji rok za obelodanjivanje svih materijala po pravilu 102(1)(b) ako to bude potrebno.

47. Prilikom ispunjavanja svoje obaveze obelodanjivanja, tužilaštvo uz izjave svedoka obelodanjuje i sve povezane dokazne predloge u istom kompletu materijala, kako je navedeno u stavu 32 gore u tekstu. Sudija za prethodni postupak takođe s odobrenjem konstatuje izjašnjenje tužilaštva da će izjave svedoka i njihove prevode obelodaniti u istom paketu materijala.⁴⁵

3. Pravilo 102(3): dokazi bitni za pripremu odbrane koji su pribavljeni od optuženog ili su mu pripadali

48. Materijal iz pravila 102(3) obuhvata dokaze koji se smatraju bitnim za pripremu odbrane a koji su u posedu ili pod nadzorom tužilaštva, odnosno pribavljeni su od optuženog ili su mu pripadali, uključujući izjave, dokumente, fotografije ili druge fizičke predmete.⁴⁶

49. Sudija za prethodni postupak podseća da je pravilom 102(3) Pravilnika propisana procedura koja se sastoji iz sledećih koraka: (i) tužilaštvo odbrani dostavlja detaljno obaveštenje o svem materijalu i dokazima u svom posedu; (ii) odbrana podnosi zahtev za obelodanjivanje ili pregled materijala u posedu ili pod nadzorom tužilaštva koji smatra bitnim za svoju pripremu, odnosno koji je pribavljen od

⁴⁵S tim u vezi, v. [Annex 1](#) uz nalog o izjašnjenjima, tačku 3(e); izjašnjenje tužilaštva, stav 28; transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 168, redove 7-15; str. 169, redove 19-23.

⁴⁶ V. [Januzi et al Disclosure Decision](#), stav 59; [Shala Disclosure Decision](#), stav 46.

optuženog ili mu je pripadao; i (iii) tužilaštvo eventualno osporava bitnost materijala koje je tražila odbrana.⁴⁷

50. Kao prvi korak, tužilaštvo treba bez odlaganja da dostavi detaljno obaveštenje o celokupnom materijalu i dokazima u svom posedu, kao što je predviđeno pravilom 102(3) Pravilnika. Sudija za prethodni postupak napominje da se ovo odnosi na sav materijal i dokaze u posedu tužilaštva.⁴⁸ Detaljno obaveštenje mora da sadrži ne samo informacije za koje tužilaštvo oceni da su potencijalno bitne za pripremu odbrane, već *sav* materijal i dokaze u posedu tužilaštva koji nisu obelodanjeni shodno pravilima 102(1)(a)-(b) i 103 Pravilnika i koji su relevantni za ovaj predmet.⁴⁹

51. Kao što izričito propisuje pravilo 102(3) Pravilnika, odbrana je ta koja potom obaveštava da li joj je neki materijal bitan. Izraz *bitan za pripremu odbrane* ima široko značenje i podrazumeva sve dokumente i predmete koji su relevantni za pripremu izvođenja dokaza odbrane, u smislu zaštite prava optuženog predviđenih Zakonom i Pravilnikom.⁵⁰ U ovom kontekstu, ono što se smatra *bitnim* nije nužno ograničeno

⁴⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 60; [Shala Disclosure Decision](#), stav 47; KSC-BC-2020-07, IA005/F00008/RED, Apelacioni sud, [Public Redacted Version of Decision on the Appeals Against Disclosure Decision](#) /Javna redigovana verzija odluke po žalbi na odluku o obelodanjivanju/ (u daljem tekstu: *Gucati and Haradinaj Appeals Decision on Disclosure*, odnosno odluka po žalbi na odluku o obelodanjivanju u predmetu *Gucati i Haradinaj*), 29. jul 2021, javno, stav 38.

⁴⁸ V. [Gucati and Haradinaj Appeals Decision on Disclosure](#), stav 54 („Panel podseća na to da tužilaštvo ne može da obelodani nešto što nije u njegovom posedu i da nije dužno da vrši istrage, obavlja analize ili priprema radni materijal koji nije u njegovom posedu ili pod njegovim nadzorom ili o kom nema konkretna saznanja”).

⁴⁹ V. transkript statusne konferencije, str. 172, redovi 7-11; [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 61; [Shala Disclosure Decision](#) stav 48; [Gucati and Haradinaj Appeals Decision on Disclosure](#), stavove 38, 40, 42, 44, 46.

⁵⁰ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 62; [Shala Disclosure Decision](#), stav 49; [Gucati and Haradinaj Appeals Decision on Disclosure](#), stav 41. V. takođe STL, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, STL-11-01/PT/AC/AR126.4, F0004, Appeals Chamber, [Public Redacted Version of 19 September Decision on Appeal by Counsel for Mr Oneissi Against Pre-Trial Judge's "Decision on Issues Related to the Inspection Room and Call Data Records"](#) (u daljem tekstu: 2 October 2013 Decision), 2. oktobar 2013, stav 21, i tamo citirane izvore; ICC, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-1433 (OA 11), Appeals Chamber, [Judgment on the appeal of Mr. Lubanga Dyilo against the Oral Decision of Trial Chamber I of 18 January 2008](#) (u daljem tekstu: 11 July 2008 Judgment), 11. jul 2008, stavove 77-78; *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-1330 (OA 3), Appeals Chamber, [Judgment on the appeal of Mr Bosco Ntaganda against the "Decision on Defence requests seeking disclosure orders and a declaration of Prosecution obligation to record contacts with witnesses"](#), 20. maj 2016, stav 23, i tamo citirane izvore.

vremenskim okvirima potvrđene optužnice niti obuhvata samo materijal koji je relevantan za pobijanje teze tužilaštva ili koji podržava tezu odbrane.⁵¹ Priprema odbrane je takođe širok pojam, koji ne treba ograničavati samo na ono što je u direktnoj vezi s oslobađajućim ili optužujućim dokazima,⁵² ili tezom tužilaštva.⁵³ Nasuprot tome, materijal čisto lične prirode, materijal nepovezan s predmetom, te materijal hipotetičke ili spekulativne prirode, koji se ne odnosi na optužbe ili koji s pitanjima u predmetu stoji samo u apstraktno logičkoj vezi može se oglasiti nebitnim za pripremu odbrane.⁵⁴ Ako se neki materijal smatra bitnim (i to nije osporeno), on se obelodanjuje u celosti, a ne samo njegovi bitni delovi.⁵⁵

52. Odbrana može da zatraži da joj se obelodani ili dozvoli da pregleda i materijal koji nije obuhvaćen obaveštenjem tužilaštva, ali koji ona smatra bitnim za svoju pripremu. U tom slučaju, odbrana mora da učini sledeće: (i) da obavesti tužilaštvo o tačnim kriterijumima na osnovu kojih će tužilaštvo moći da identifikuje traženi materijal; i (ii) da navede zbog čega je traženi materijal bitan za pripremu odbrane. Tražene informacije odbrana ne sme da definiše koristeći se uopštenim opisima i nepotkrepljenim tvrdnjama, i treba da izbegava paušalne zahteve.⁵⁶

53. Konačno, tužilaštvo takođe može da se obrati sudiji za prethodni postupak ukoliko postoji osnov za osporavanje bitnosti podataka koje je odbrana naznačila. Ukoliko tužilaštvo bude osporavalo zahteve odbrane, ono može osporiti i kriterijume za identifikovanje traženog materijala i njegovu bitnost.⁵⁷ U tom slučaju, sudija za

⁵¹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 62; [Shala Disclosure Decision](#), stav 49; [Gucati and Haradinaj Appeals Decision on Disclosure](#), stav 41. V. takođe STL, [2 October 2013 Decision](#), stav 22, i tamo citirane izvore.

⁵² V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 62; [Shala Disclosure Decision](#), stav 49. Takođe, ICC, [11 July 2008 Judgment](#), stav 77.

⁵³ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 62; [Shala Disclosure Decision](#), stav 49. V. takođe STL, [2 October 2013 Decision](#), stav 22, i tamo citirane izvore.

⁵⁴ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 62; [Gucati and Haradinaj Appeals Decision on Disclosure](#), stav 41. V. takođe transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 143, redove 7-16; str. 144, redove 14-16;

⁵⁵ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 62.

⁵⁶ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 63; [Shala Disclosure Decision](#), stav 50.

⁵⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 64; [Shala Disclosure Decision](#), stav 51.

prethodni postupak ocenjuje bitnost osporavanog materijala u celosti, a ne samo pojedinih informacija koje taj materijal sadrži ili njegovih delova. Ako sudija za prethodni postupak zaključi da taj materijal nije bitan za pripremu odbrane, ne obelodanjuje se nijedan njegov deo niti zasebne informacije iz takvog materijala, osim ako sudija za prethodni postupak ne donese drugačiju odluku.⁵⁸

54. Tužilaštvo tvrdi sledeće: (i) nije moguće tačno proceniti obim materijala iz pravila 102(3) zato što je u pitanju rezidualni materijal koji će u velikoj meri zavisiti od dokaza koji će se izvesti na suđenju ili je potencijalno oslobađajuće prirode i obelodanjen je na osnovu pravila 102(1)(a), (b) i 103 Pravilnika; (ii) ipak, tužilaštvo će moći da dostavi odbrani prvo obaveštenje po pravilu 102(3) do 17. februara 2025; (iii) verovatno je da će biti neophodno i naknadno obaveštenje; i (iv) materijal iz pravila 102(3)(b) mogao bi da iziskuje redigovanje, mada ne obimno.⁵⁹

55. Tačijeva odbrana poziva tužilaštvo da u obaveštenje po pravilu 102(3) sistematski uključi šifre svedoka na koji se svaka stavka odnosi odnosno ime optuženog uz materijal koji je od njega zaplenjen.⁶⁰ Smakajeva odbrana smatra da bi materijal iz pravila 102(3) trebalo obelodaniti odmah, a ne kontinuirano.⁶¹ Fazljiujeva, Kučijeva i Kiljajeva odbrana nisu se konkretno izjasnile o materijalu iz pravila 102(3).⁶²

56. S obzirom na izjašnjenja strana u postupku, sudija za prethodni postupak smatra da je **petak, 17. maj 2025.** odgovarajući rok za dostavljanje prvog detaljnog obaveštenja tužilaštva o dokazima koji potpadaju pod pravilo 102(3) Pravilnika. Odbrana nakon toga tužilaštvu treba da naznači koji materijal iz detaljnog obaveštenja želi da pregleda, odnosno za koji traži obelodanjivanje. Odbrana tu naznaku treba da dostavi do **ponedeljka, 3. marta 2025.** ili ranije. Tužilaštvo, na osnovu naznake

⁵⁸ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 64.

⁵⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 30-33. Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 173, redovi 1-19; str. 174, red 23, do str. 175, red 14.

⁶⁰ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 173, red 23, do str. 174, red 2.

⁶¹ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 139, redovi 19-22; str. 174, redovi 5-10;

⁶² Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 174, redovi 12-19.

odbrane, u roku od **nedelju dana** od njenog prijema, a najkasnije u **ponedeljak, 10. marta 2025**, treba da obelodani ili omogući pristup odabranom materijalu koji nije potrebno redigovati ili koji iziskuje samo standardno redigovanje. Ukoliko odbrana zatraži uvid i obelodanjivanje materijala iz pravila 102(3) koji je potrebno redigovati, tužilaštvo treba što pre sudiji za prethodni postupak da podnese zahtev za zaštitne mere, i to u roku od **dve nedelje** od prijema naznake odbrane, a najkasnije u **ponedeljak, 17. mart 2025**. Ukoliko tužilaštvo bude želelo da ospori bitnost dokaza koje traži odbrana, treba da se obrati panelu u roku od **četrnaest (14) dana** nakon naznake odbrane.

57. Tokom prethodnog postupka, tužilaštvo je dužno da sva eventualna dodatna detaljna obaveštenja o dokazima koji potpadaju pod pravilo 102(3) Pravilnika podnosi na dva meseca od podnošenja prethodnog obaveštenja, osim ako ne bude naloženo drugačije. Navedeni rokovi primenjuju se *mutatis mutandis* u sledećem smislu: (i) odbrana treba da naznači tužilaštvu kojem materijalu iz detaljnog obaveštenja traži pristup radi pregleda, odnosno za koji traži obelodanjivanje u roku od **četrnaest (14) dana**; (ii) tužilaštvo treba da obelodani ili omogući pristup odabranom materijalu koji nije potrebno redigovati ili koji iziskuje samo standardno redigovanje u roku od **jedne (1) nedelje** od prijema naznake; i (iii) ako želi da podnese zahtev za odobrenje zaštitnih mera ili da ospori bitnost materijala, tužilaštvo odgovarajući zahtev može podneti sudiji za prethodni postupak u roku od **četrnaest (14) dana** od prijema naznake.

58. Sudija za prethodni postupak konstatuje i odobrava predlog Tačijeve odbrane,⁶³ koji će odbrani olakšati pregledanje obaveštenja po pravilu 102(3) i tako ubrzati postupak. U skladu s tim, tužilaštvu se nalaže da u obaveštenjima po pravilu 102(3) u odgovarajućim slučajevima naznači šifru svedoka i ime optuženog uz materijal koji je od njega zaplenjen ili mu je pripadao.

⁶³ V. gore, stav 55.

4. Pravilo 103: oslobađajući dokazi

59. Materijal iz pravila 103 (oslobađajući dokazi) podrazumeva sve podatke u posedu ili pod nadzorom tužilaštva, ili o kojima tužilaštvo stekne konkretna saznanja, za koje se opravdano može smatrati da ukazuju na nevinost odnosno ublažavaju krivicu optuženog, ili utiču na verodostojnost ili pouzdanost dokaza tužilaštva. Dužnost tužilaštva da obelodani oslobađajuće dokaze *odmah*, čim se nađu u njegovom posedu, pod njegovim nadzorom ili o njima stekne konkretna saznanja, podrazumeva obavezu tužilaštva da takav materijal kontinuirano obelodanjuje odbrani, osim ako postoje opravdani razlozi usled kojih ga nije moguće odmah obelodaniti, kao što je potreba da budu redigovani.⁶⁴ Prvobitnu odluku o tome da li su neki podaci oslobađajući donosi tužilaštvo i ono to mora da učini *bona fide*.⁶⁵ Na početku prethodnog postupka, tužilaštvo je dužno da *odmah* počne s pregledanjem dokaznog materijala i *odmah* obelodani dokazni materijal za koji oceni da potencijalno sadrži informacije oslobađajuće prirode.⁶⁶ To što ne postoji strogi rok za obelodanjivanje oslobađajućeg materijala ne znači da se ono odlaže za kasniju fazu postupka⁶⁷

⁶⁴ V. transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 176, redove 9-16; [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 68; [Shala Disclosure Decision](#), stav 54; KSC-BC-2020-06, F00936/RED, sudija za prethodni postupak, [Public Redacted Version of Decision on Taçi and Krasniqi Defence Motions Seeking Remedies for Non-Compliance with Disclosure Obligations](#) /Javna redigovana verzija odluke po zahtevima Tačijeve i Veseljijeve odbrane za određivanje mera usled neizvršenja obaveze obelodanjivanja/ (u daljem tekstu: *Taçi et al. Disclosure Non-Compliance Decision*, odnosno odluka u vezi sa neizvršenjem obaveze obelodanjivanja u predmetu *Taçi i drugi*), 26. avgust 2022, javno, stav 28. Takođe, ICTR, *Prosecutor v. Nahimana et al.*, ICTR-99-52-A, Appeals Chamber, [Decision on Motions Relating to the Appellant Hassan Ngeze's and the Prosecution's Request for Leave to Present Additional Evidence of Witness ABC1 and EB](#) (u daljem tekstu: *27 November 2006 Decision*), 27. novembar 2006, stav 11, i tamo citirani izvori. V. takođe ICC, [Yekatom Disclosure Decision](#), stav 16; [Ongwen Disclosure Decision](#), stav 18.

⁶⁵ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 68; [Shala Disclosure Decision](#), stav 54. V. takođe ICTR, [2 October 2013 Decision](#), stav 11, i tamo citirane izvore.

⁶⁶ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 68; [Taçi et al. Disclosure Non-Compliance Decision](#), stav 28.

⁶⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 68; [Taçi et al. Disclosure Non-Compliance Decision](#), stav 28.

60. Tužilaštvo kaže da namerava da obelodani jedan paket materijala iz pravila 103 i da će nastaviti s pregledanjem materijala, i obelodanjivati dokumente čim utvrdi da sadrže oslobađajuće informacije, uzimajući u obzir i potrebno redigovanje.⁶⁸

61. Smakajeva odbrana traži da sudija za prethodni postupak naloži tužilaštvu da prvi paket materijala iz pravila 103 obelodani krajem nedelje i tvrdi da se oslobađajući dokazi moraju obelodanjivati odmah.⁶⁹ Tačijeva, Fazljijujeva i Kučijeva odbrana nisu se konkretno izjasnile o materijalu iz pravila 103.

62. Sudija za prethodni postupak konstatuje da je prvi paket materijala iz pravila 103 obelodanjen odbrani 18. decembra 2024.⁷⁰ Zahtev Smakajeve odbrane je stoga bespredmetan.

63. Sudija za prethodni postupak dalje smatra da je opravdano naložiti tužilaštvu da materijal iz pravila 103 obelodanjuje kontinuirano, čim ga uoči, posebno ako ga nije potrebno redigovati. U slučaju kada je redigovanje potrebno, kako bi se omogućilo da taj materijal bude obelodanjen odmah, tužilaštvo treba da podnese zahtev sudiji za prethodni postupak za odobrenje zaštitnih mera što je pre moguće.⁷¹

5. Pravilo 107: zaštićeni materijal

64. Pravilo 107 Pravilnika, zajedno sa članom 58 Zakona, reguliše obelodanjivanje materijala koji je tužilaštvu dostavljen u poverenju i isključivo radi pribavljanja novih dokaza. Taj materijal u principu ne podleže obelodanjivanju, osim ako davalac informacija ne da svoju saglasnost za to.⁷²

65. Ukoliko zaštićeni materijal podleže obelodanjivanju na osnovu pravila 102 odnosno 103 Pravilnika, tužilaštvo panelu podnosi poverljiv i *ex parte* zahtev da u celosti ili delimično bude oslobođeno obaveze obelodanjivanja tog materijala.

⁶⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 34-35. Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 177, redovi 4-8.

⁶⁹ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 139, redovi 22-24; str. 177, redovi 21-23;

⁷⁰ Paket obelodanjenog materijala br. 7.

⁷¹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 70; [Shala Disclosure Decision](#), stav 56.

⁷² V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 71; [Shala Disclosure Decision](#), stav 57.

Tužilaštvo takođe može da predloži kompenzatorne mere shodno pravilu 108(2) Pravilnika.⁷³

66. Tužilaštvo navodi da za materijal koji trenutno predviđa da će na suđenju ponuditi za usvajanje nije potrebna saglasnost po pravilu 107 i da će blagovremeno obavestiti sudiju za prethodni postupak ukoliko dođe do neke promene.⁷⁴ Odbrana se nije izjasnila po tom pitanju.⁷⁵

67. Imajući u vidu obavezu koju je tužilaštvo na sebe preuzelo,⁷⁶ tužilaštvu se nalaže da blagovremeno obavesti sudiju za prethodni postupak ukoliko bude problema s materijalom iz pravila 107 Pravilnika.

C. OBELODANJIVANJE DOKAZA KOJE VRŠI ODBRANA

68. Načela i procedure definisani u ovoj odluci podjednako se primenjuju na odbranu, u skladu s njenim obavezama obelodanjivanja. Sudija za prethodni postupak podseća da odbrana, prema pravilu 104 Pravilnika, podleže obavezi obelodanjivanja samo ako odluči da izvodi dokaze i, u svakom slučaju, tek nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak, spisak svedoka koje će pozvati da svedoče na suđenju i spisak dokaznih predloga, u skladu s pravilom 95(4) Pravilnika.⁷⁷

69. Shodno tome, u roku koji odredi sudija za prethodni postupak i nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak i spisak svedoka i dokaznih predloga, odbrana će biti pozvana da podnese svoj pretpretresni podnesak i u njemu navede informacije koje se traže u pravilu 95(5) Pravilnika, bez prejudiciranja prava odbrane da u bilo kom trenutku pre toga najavi nameru da se pozove na alibi ili neki drugi osnov isključenja krivične odgovornosti.⁷⁸

⁷³ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 72; [Shala Disclosure Decision](#), stav 58.

⁷⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 36-37.

⁷⁵ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 179, redovi 5-7.

⁷⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 37.

⁷⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 75; [Shala Disclosure Decision](#), stav 61.

⁷⁸ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 76; [Shala Disclosure Decision](#), stav 62.

70. S obzirom na to da je postupak obelodanjivanja tek počeo, sudija za prethodni postupak ovom prilikom neće donositi dalje odluke. Odluka o rokovima za dostavljanje pretpretresnog podneska i spiska svedoka i dokaznih predloga tužilaštva, kao i odgovarajućih rokova za eventualno podnošenje pretpretresnih podnesaka odbrane i obelodanjivanje njenih dokaza biće doneta u kasnijoj fazi.

D. PREVOD DOKUMENATA I DOKAZA

71. Sudija za prethodni postupak podseća da strana koja vrši obelodanjivanje mora da se postara da dokazi, uključujući izjave svedoka, budu obelodanjeni na engleskom, radnom jeziku ovog postupka, koji je utvrđen u skladu sa članom 20 Zakona i pravilom 8(3) Pravilnika.⁷⁹

72. S druge strane, član 21(4)(a) Zakona predviđa da optuženi o prirodi i uzroku optužbi kojima se tereti mora da bude obavešten na jeziku koji razume, što je u ovom slučaju albanski. Međutim, to pravo ne znači da on ima neograničeno i apsolutno pravo da na svom jeziku primi sve dokaze, dokumente i podneske. Prevođenje kompletnog spisa predmeta, uključujući dokaze, u suprotnosti je sa njegovim pravom iz člana 21(4)(d) Zakona da mu se sudi u razumnom roku.⁸⁰ Stoga se mora naći zlatna sredina između tih suprotstavljenih prava, kako bi postupak bio istovremeno pravičan i ekspeditivan.⁸¹

73. Usled gore navedenog, Pravilnikom je utvrđeno da se sve izjave svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče na suđenju moraju dostaviti optuženom na jeziku koji on razume i govori, što je izričito propisano pravilom 102(1) Pravilnika.⁸²

⁷⁹ KSC-BC-2023-12, F00076, sudija za prethodni postupak, *Decision on Working Language* /Odluka o radnom jeziku/ (u daljem tekstu: *Decision on Working Language*, odnosno odluka o radnom jeziku), 11. decembar 2024, javno, stav 28(a). V. takođe [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 78; [Shala Disclosure Decision](#), stav 64.

⁸⁰ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 79; [Shala Disclosure Decision](#), stav 65. Takođe, ICC, [Ongwen Disclosure Decision](#), stavovi 31-32; *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-307, Pre-Trial Chamber III, [Decision on the Defence's Request Related to Language Issues in the Proceedings](#), 4. decembar 2008, stav 15.

⁸¹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 79; [Shala Disclosure Decision](#), stav 65.

⁸² V. takođe transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 169, redove 19-23.

Svi drugi dokazi dostavljaju se na engleskom, u skladu odlukom o radnom jeziku, osim ako sudija za prethodni postupak ne naloži drugačije.⁸³

74. Besplatnim uslugama usmenog prevodioca i stručnim savetima branioca, koje predviđa član 21(4)(c) i (g) Zakona, optuženom se omogućuje da razume dokaze i relevantne podneske koji nisu na albanskom.⁸⁴ Odbrana takođe može da zatraži od tužilaštva da, osim izjava svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, dostavi prevod na albanski i izvesnih drugih dokaza, ili delova dokaza ako tužilaštvo te prevode već ima u posedu.⁸⁵ Pri podnošenju takvih zahteva odbrana mora da navede zašto je od suštinskog značaja da te dokumente dobije na albanskom i zašto pomoć usmenog prevodioca i saveti branioca nisu dovoljni da bi optuženi razumeo njihovu sadržinu. U slučaju neslaganja odbrane i tužilaštva po ovom pitanju, odbrana se mora što pre obratiti sudiji za prethodni postupak.⁸⁶

E. POSTUPAK OBELODANJIVANJA DOKAZA

75. Svrha dodatnog materijala predviđenog pravilom 109(b) i (c) Pravilnika jeste da se strani koja prima obelodanjeni materijal omogući da se na najbolji način upozna s njim i sagleda ga, kako bi optimizirali svoju pripremu a postupak, uopštenije gledano, bio ekspeditivniji i pravičniji.⁸⁷

⁸³ [Decision on Working Language](#); v. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 80; [Shala Disclosure Decision](#), stav 66.

⁸⁴ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 81; [Shala Disclosure Decision](#), stav 67. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Yekatom*, ICC-01/14-01/18-56-Red, Pre-Trial Chamber II, [Public Redacted Version of "Decision on Disclosure and Related Matters"](#), (u daljem tekstu: *Yekatom Disclosure Decision*) 11. januar 2019, stav 18. [Ongwen Disclosure Decision](#), stav 33.

⁸⁵ V. takođe [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 81; [Shala Disclosure Decision](#), stav 67. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Yekatom and Ngaïssona*, ICC-01/04-01/18-163, Pre-Trial Chamber II, [Second Decision on Disclosure and Related Matters](#), 4. april 2019, stav 38; [Al Hassan Disclosure Decision](#), stav 23.

⁸⁶ V. takođe [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 81; [Shala Disclosure Decision](#), stav 67.

⁸⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 82; [Shala Disclosure Decision](#), stav 68. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-47, Pre-Trial Chamber II, [Decision Setting the Regime for Evidence Disclosure and Other Related Matters](#), 12. april 2013, stavovi 31-32; *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-55, Pre-Trial Chamber III, [Decision on the Evidence Disclosure System and Setting a Timetable for Disclosure between the Parties](#), 31. jul 2008, stavovi 72-73.

76. U pravilu 109(c) Pravilnika načelno su navedene opšte kategorije prema kojima se dokazni materijal unosi u sistem *Legal Workflow* i obelodanjuje drugoj strani.⁸⁸ Postojeće kategorije u sistemu *Legal Workflow* su sledeće: „optuženi“; „navodi o ponašanju optuženog“; „kontekstualna obeležja krivičnih dela“; „mesto“; i „osnovni oblik krivičnih dela“ (u daljem tekstu: standardna kategorija odnosno standardne kategorije). S tim u vezi, sudija za prethodni postupak konstatuje da standardne kategorije „osnovni oblik krivičnih dela“ i „kontekstualna obeležja krivičnih dela“ nisu relevantna za ovaj predmet. Sudija za prethodni postupak zato nalaže tužilaštvu da uvede novu standardnu kategoriju pod nazivom „krivična dela“.⁸⁹

77. Sudija za prethodni postupak najpre konstatuje da su strane u postupku iznele svoja zapažanja u vezi s potkategorijama i formatom tabele po pravilu 109(c), ali da o određenim detaljima i dalje vode raspravu *inter partes*.⁹⁰

78. Sudija za prethodni postupak načelno smatra da je potrebno utvrditi potkategorije specifične za ovaj predmet da bi se omogućilo pravično i ekspeditivno vođenje postupka.⁹¹ Stoga, imajući u vidu izjašnjenja strana u postupku na statusnoj konferenciji⁹² i u zavisnosti od ishoda rasprave *inter partes*, sudija za prethodni postupak nalazi da su sledeće potkategorije koje su specifične za ovaj postupak korisne u sistemu *Legal Workflow*: (i) „tačka 1“, „tačka 2“, „tačka 3“, itd. i „sve“ (pod standardnom kategorijom „krivična dela“); (ii) „izvršenje“, „podstrekavanje“, „pomaganje“, „dogovor“ i „sva“ (pod standardnom kategorijom „navodi o ponašanju optuženog“); i (iii) „Tači“, „Smakaj“, „Fazljiju“, „Kiljaj“, „Kuči“ i „svi“ (pod standardnom kategorijom „optuženi“).

⁸⁸ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 86; [Shala Disclosure Decision](#), stav 71.

⁸⁹ Takođe, [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 86.

⁹⁰ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, poverljivo, str. 185, red 6, do str. 18, red 10.

⁹¹ V. [Order for Submissions](#), stav 20; [Annex 1 to Order for Submissions](#), tačke 8(a) i(b); V. takođe [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 87.

⁹² Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 185, redovi 6-8; str. 186, redovi 9-13.

79. Strane u postupku mogu početi da koriste navedene potkategorije. Ako u okviru *inter partes* rasprave strane u postupku utvrde neku dodatnu potkategoriju specifičnu za ovaj predmet,⁹³ dužni su da se obrate sudiji za prethodni postupak u skladu s uputstvom iznetim u nastavku.

80. Što se tiče tabele po pravilu 109(c), sudija za prethodni postupak konstatuje da strane u postupku o njenom formatu trenutno raspravljaju *inter partes*.⁹⁴ Sudija za prethodni postupak konstatuje i prihvata predlog Tačijeve odbrane⁹⁵ i nalaže stranama u postupku da podnesu zajedničko izjašnjenje o ishodu rasprave o formi tabele obelodanjenog materijala najkasnije u **petak, 31. januara 2025.**

81. Sudija za prethodni postupak takođe konstatuje da tužilaštvo smatra da tabela po pravilu 109(c) treba da sadrži samo materijal iz pravila 102(1)(b) zato što prikaz prema pravilu 86(3) već sadrži detaljnu analizu materijala iz pravila 102(1)(a).⁹⁶ Odbrana bi više volela da dobije konsolidovanu tabelu sa informacijama o materijalu iz pravila 102(1)(a) i iz pravila 102(1)(b).⁹⁷ Sudija za prethodni postupak prima k znanju izjašnjenje odbrane, međutim, u interesu efikasnog i ekspeditivnog vođenja postupka, smatra da tabela tužilaštva po pravilu 109(c) i svi prilozi uz nju treba da se odnose samo na materijal iz pravila 102(1)(b) i 102(2). Kao što je tužilaštvo ispravno naglasilo, prikaz po pravilu 86(3)(b) već sadrži analizu materijala iz pravila 102(1)(a). Što se tiče timova odbrane, njihove tabele po pravilu 109(c) treba da se odnose na materijal iz pravila 104(1), (5) i (6).⁹⁸

⁹³ V. izjašnjenje tužilaštva, stav 39; izjašnjenje Tačijeve odbrane, stav 10.

⁹⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 42-43; izjašnjenje Tačijeve odbrane, stav 11; transkript statusne konferencije na engleskom, str. 185, red 10, do str. 188, red 6.

⁹⁵ Transkript statusne konferencije na engleskom, str. 186, redovi 7-13.

⁹⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 42.

⁹⁷ Transkript statusne konferencije, str. 186, red 15, do str. 188, red 6.

⁹⁸ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 90; [Shala Disclosure Decision](#), stav 73; KSC-BC-2020-05, F00034, sudija za prethodni postupak, [Framework Decision on Disclosure of Evidence and Related Matters](#) /Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima/ (u daljem tekstu: Mustafa Disclosure Decision, odnosno odluka o obelodanjivanju u predmetu *Mustafa*), 9. oktobar 2020, javno, stav 71; KSC-BC-2020-07, F00121, sudija za prethodni postupak, [Decision on Submissions on Rule 109\(c\) Categorisation](#)

82. Što se tiče roka za podnošenje tabele po pravilu 109(c), sudija za prethodni postupak smatra da je ovaj predmet ograničene činjenične i pravne složenosti jer se odnosi na krivična dela iz člana 15(2) Zakona, koja su, prema optužnici, počinjena u ograničenom vremenskom i geografskom okviru. Sudija za prethodni postupak takođe smatra da je bolje ne ometati tok obelodanjivanja, te da je efikasnije i ekspeditivnije pripremiti tabele po pravilu 109(c) što bliže roku za podnošenje pretpretresnih podnesaka. Stoga, i uzimajući u obzir da su strane u postupku iznele saglasne stavove,⁹⁹ sudija za prethodni postupak nalaže stranama u postupku da tabele po pravilu 109(c) dostave **u roku od petnaest (15) dana** od podnošenja pretpretresnih podnesaka.¹⁰⁰

F. OGRANIČENJA U VEZI S OBELODANJIVANJEM

1. Opšta načela

83. Sudija za prethodni postupak napominje da je potpuno obelodanjivanje svih bitnih i relevantnih dokaza pravilo, dok je neobelodanjivanje informacija izuzetak.¹⁰¹ Član 21(6) Zakona i pravila 80(1) i 108(1) Pravilnika, posmatrani zajedno, ukazuju na to da eventualna ograničenja potpunog obelodanjivanja moraju biti apsolutno

/Odluka o izjašnjenjima o klasifikaciji dokaza shodno pravilu 109(c)/, (u daljem tekstu: *Gucati and Haradinaj Categorisation Decision*, odnosno odluka o klasifikaciji dokaza u predmetu *Gucati i Haradinaj*), 11. februar 2021, javno, stavovi 15-19; KSC-BC-2020-06, F00218, sudija za prethodni postupak, [Decision on Categorisation of Evidence Under Rule 109\(c\) and Related Matters](#) /Odluka o klasifikaciji dokaza shodno pravilu 109(c) Pravilnika i povezanim pitanjima/, 12. mart 2021, javno, stavovi 9-10, 25.

⁹⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 41; Tačijevo izjašnjenje, stav 12; transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 186, redovi 21-23.

¹⁰⁰ V. takođe [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 91; [Shala Disclosure Decision](#), stav 74; [Gucati and Haradinaj Categorisation Decision](#), stav 21.

¹⁰¹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 92; [Shala Disclosure Decision](#), stav 75. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-568 (OA3), Appeals Chamber, [Judgment on the Prosecutor's appeal against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "Decision Establishing General Principles Governing Applications to Restrict Disclosure pursuant to Rule 81 \(2\) and \(4\) of the Rules of Procedure and Evidence"](#) (u daljem tekstu: 13 October 2006 Judgment, odnosno odluka od 13. oktobra 2006), 13. oktobar 2006, stavovi 1, 39; *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-475 (OA), Appeals Chamber, [Judgment on the appeal of the Prosecutor against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Request for Authorisation to Redact Witness Statements"](#) (u daljem tekstu: 13 May 2008 Judgment, odnosno odluka od 13. maja 2008), 13. maj 2008, stav 70.

neophodna kako bi se zaštitili: (i) bezbednost, fizičko i duševno zdravlje, dostojanstvo i privatnost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka pred Specijalizovanim većima, pod uslovom da su te mere u skladu s pravima optuženih; (ii) tekuće ili buduće istrage; i (iii) javni interesi i prava trećih lica. U tom kontekstu, valja podsetiti da je dopušteno ne obelodaniti odbrani izvesne informacije pre suđenja.¹⁰²

84. Redigovanje u svrhu zaštite tekućih ili budućih istraga ili javnih interesa i prava trećih lica primenjuje se isključivo na zahtev specijalizovanog tužioca ili odbrane, koji se podnosi kao poverljiv i *ex parte*.¹⁰³ Redigovanje u svrhu zaštite svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka primenjuje se bilo na zahtev strana u postupku, podnet kao poverljiv i *ex parte*, ili *proprio motu*.¹⁰⁴

85. Naposljetku, potreba za redigovanjem ocenjuje se od slučaja do slučaja.¹⁰⁵ Pri odlučivanju o režimu redigovanja koji treba primeniti, sudija za prethodni postupak mora da uspostavi ravnotežu između tih suprotstavljenih interesa, i istovremeno vodi računa da postupak bude pravičan i ekspeditivan.¹⁰⁶

¹⁰² V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 92; [Shala Disclosure Decision](#), stav 75. Takođe, ICC, [13 May 2008 Judgment](#), stav 68.

¹⁰³ Pravilo 108(1) i (6) Pravilnika.

¹⁰⁴ Pravilo 80(1) i (3) Pravilnika.

¹⁰⁵ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 94; [Shala Disclosure Decision](#), stav 77. Takođe, ICC, [13 October 2006 Judgment](#), stav 36; [13 May 2008 Judgment](#), stavove 2, 59, 66.

¹⁰⁶ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 94; [Shala Disclosure Decision](#), stav 77.

2. Pravni test

86. Prilikom ocenjivanja da li je dopušteno ne obelodaniti neke podatke strani koja prima materijal, mora se utvrditi sledeće:¹⁰⁷

- (i) da li obelodanjivanje datih podataka strani koja prima materijal, ali ne i široj javnosti, predstavlja objektivni rizik po zaštićena lica ili interese;
- (ii) da li je zaštitna mera striktno neophodna.¹⁰⁸ Prema tome, ukoliko su manje restriktivne zaštitne mere dovoljne i izvodljive, onda treba odabrati takve zaštitne mere; i
- (iii) da li je zaštitna mera srazmerna s obzirom na štetu koja će biti naneta optuženom i načelu pravičnog suđenja.¹⁰⁹

3. Režim redigovanja

87. Sudija za prethodni postupak konstatuje da se sve strane u postupku, sa izuzetkom Smakajeve odbrane,¹¹⁰ slažu sa usvajanjem režima redigovanja primenjenim u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Sabita Januzija, Ismeta Bahtijarija i Hadžija Šalje* (u daljem tekstu: predmet *Januzi i drugi*).¹¹¹ Sudija za prethodni postupak

¹⁰⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 95; [Shala Disclosure Decision](#), stav 78; [Mustafa Disclosure Decision](#), stav 76. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-773 (OA5), Appeals Chamber, [Judgment on the appeal of Mr. Thomas Lubanga Dyilo against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Requests and Amended requests for Redactions under Rule 81"](#), 14. decembar 2006, stavovi 21, 33-34; [13 May 2008 Judgment](#), stavovi 95-99; ECtHR, *Rowe and Davis v. United Kingdom*, no. 2890/95, [Judgment](#), 16. februar 2000, stav 61; *Botmeh and Alami v. United Kingdom*, no. 15187/03, [Judgment](#), 7. jun 2007, stav 37.

¹⁰⁸ Član 21(6) Zakona.

¹⁰⁹ Pravilo 80(1) Pravidnika.

¹¹⁰ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 181, redovi 6-12.

¹¹¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 38. V. izjašnjenje Tačijeve odbrane, stav 9; izjašnjenje Kiljajeve odbrane, stav 24; transkript prve statusne konferencije na engleskom, red 14 do str. 178, red 12, gde se upućuje na [Januzi et al Disclosure Decision](#), stavove 96-109.

ima u vidu bojazni Smakajeve i Kiljajeve odbrane¹¹² i smatra da će se te bojazni otkloniti primenom postupka opisanog u stavu 93 u nastavku.

88. U skladu s tim, i u cilju ubrzanja postupka i uspostavljanja efikasnog, predvidivog i održivog režima redigovanja, sudija za prethodni postupak smatra da je primereno usvojiti režim redigovanja primenjen u predmetu *Januzi i drugi*, uz izmene iznete u stavovima 98 i 99 niže u tekstu. Usvajanjem tog režima u ovom predmetu, strane u postupku dobiće adekvatne smernice kako da izvrše redigovanje pre nego što obelodane dokaze u svom posedu.¹¹³

89. Prema ovom režimu, svaka strana u postupku može bez prethodnog odobrenja suda da obelodani dokaze u kojima su direktno redigovane izvesne unapred definisane kategorije podataka (u daljem tekstu: **standardno redigovanje**).¹¹⁴ U tom slučaju, strana koja vrši obelodanjivanje ne mora da podnosi poseban zahtev. Strana koja prima materijal ima pravo da ospori svako redigovanje koje je izvršeno nakon obelodanjivanja.¹¹⁵

90. Za svako redigovanje podataka koji ne potpadaju pod pomenute unapred definisane kategorije (u daljem tekstu: **nestandardno redigovanje**), strana koja vrši obelodanjivanje mora sudiji za prethodni postupak da podnese poseban zahtev za ograničavanje obelodanjivanja, u skladu s dole opisanom procedurom.¹¹⁶

91. U slučaju kako standardnog, tako i nestandardnog redigovanja, podatak koji se ne obelodanjuje može se zacrniti ili izostaviti, ili zameniti tekstem “[BRISANO]”. Uz to, strana koja vrši obelodanjivanje mora u polju koje se odnosi na redigovanje, ili na drugom odgovarajućem mestu, da navede o kom tipu redigovanja se radi, koristeći odgovarajuću šifru sa spiska dole u tekstu, osim ako se time ne bi ugrozila svrha

¹¹² V. izjašnjenje Kiljajeve odbrane, stav 24; transkript prve statusne konferencije na engleskom, 16. jul 2025, str. 181, redove 6-12; str. 182, redove 4-24.

¹¹³ V. *Januzi et al Disclosure Decision*, stav 97; *Shala Disclosure Decision*, stav 80.

¹¹⁴ V. dole, stavove 100-101.

¹¹⁵ V. dole, stav 93.

¹¹⁶ V. dole, stav 102.

redigovanja. Na taj način, čitalac će odmah znati koja vrsta podataka je redigovana, odnosno izostavljena, i šta je opravdanje za to. U slučaju da redigovani podaci potpadaju pod više kategorija, navode se sve relevantne šifre.¹¹⁷

92. Kad obelodanjuje redigovane dokaze, strana koja vrši obelodanjivanje treba da odredi jedinstven pseudonim za svako lice čiji je identitet redigovan prema kategorijama A.3 i A.4, opisanim dole u tekstu, i taj pseudonim navede zajedno s odgovarajućom šifrom redigovanja. Svrha pseudonima je da se čitaocu redigovanog materijala omogući da utvrdi da li se isto lice pominje u različitim izjavama. Strana koja vrši obelodanjivanje ne mora da navede šifru kategorije i/ili pseudonim ukoliko bi se time ugrozila svrha redigovanja, ali mora jasno da naznači da su šifre odnosno pseudonimi izostavljeni iz tog razloga.¹¹⁸

93. Strana koja prima materijal može da ospori svako konkretno redigovanje koje smatra neopravdanim ili smatra da ga treba povući zbog promenjenih okolnosti. Ona se u tom cilju obraća direktno strani koja vrši obelodanjivanje. Strane stupaju u *bona fide* konsultacije kako bi se rešilo dato pitanje. Ukoliko ne mogu da se sporazumeju, strana koja prima materijal ima pravo da bez odlaganja zatraži od sudije za prethodni postupak da donese odluku, čime se strana koja vrši obelodanjivanje obavezuje da opravda sporno redigovanje. U tom slučaju, strana koja vrši obelodanjivanje podnosi odgovor **u roku od pet (5) dana** od prijema obaveštenja o osporavanju, osim ako sudija za prethodni postupak ne odluči drugačije.¹¹⁹

94. Strana koja vrši obelodanjivanje mora kontinuirano da **prati** ima li potrebe za redigovanjem, a čim razlozi za redigovanje prestanu da postoje, ponovo obelodanjuje iste dokaze s manje redakcija, ne tražeći prethodno odobrenje relevantnog panela, ili, u odgovarajućim slučajevima, ako bi to redigovanje uticalo na dalji tok postupka, podnosi zahtev u skladu s pravilom 81(1) i (2) Pravilnika. Redigovanje se može

¹¹⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 100; [Shala Disclosure Decision](#), stav 83.

¹¹⁸ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 101; [Shala Disclosure Decision](#), stav 84.

¹¹⁹ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 102; [Shala Disclosure Decision](#), stav 85.

ukinuti i u sledećim slučajevima: (i) ako se strane u postupku slože da više ne postoji objektivni rizik po lica ili interese; ili (ii) ukoliko relevantni panel izda nalog za to. Ukoliko redigovani podaci potpadaju pod više kategorija, redigovanje se ukida kad isteknu svi relevantni rokovi. Ukoliko strana koja vrši obelodanjivanje želi da zadrži redigovanje i nakon isteka roka za ukidanje, ona treba da se obrati relevantnom panelu.¹²⁰

95. Sudija za prethodni postupak smatra da je primereno da mu se dokazi dostave i u formi u kojoj su obelodanjeni strani koja ih prima i u neredigovanoj formi, kako bi, po svom nahođenju, proverio valjanost redigovanja koje je izvršila strana koja vrši obelodanjivanje i po potrebi joj, proprio motu, nakon što joj pruži priliku da se izjasni, naložio da to redigovanje ukine delimično ili u celosti.¹²¹ To će sudiji za prethodni postupak omogućiti da, u skladu s pravilima 80(1) i 108(1) Pravilnika, proveri obim i valjanost redigovanja, i tako obezbedi dodatnu proveru, u interesu strane koja prima materijal. To će sudiji za prethodni postupak takođe omogućiti da brzo reaguje u slučaju da redigovanje bude osporeno. To ne utiče na činjenicu da se strana koja vrši obelodanjivanje može pozvati samo na dokaze u redigovanoj formi, onako kako su obelodanjeni strani koja prima materijal.¹²²

96. I na kraju, sudija za prethodni postupak podseća da prema pravilu 81(1)(a) Pravilnika, **odobrene zaštitne mere ostaju na snazi** u svakom drugom kasnijem postupku sve dok ne budu ukinute ili izmenjene. Zato sudija za prethodni postupak u ovom predmetu ne mora da naloži produžetak primene zaštitnih mera koje su odobrene u drugim postupcima pred Specijalizovanim većima. To se odvija automatski, na osnovu pravila 81(1)(a) Pravilnika.¹²³

¹²⁰ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 103; [Shala Disclosure Decision](#), stav 86.

¹²¹ Pristup neredigovanom materijalu u elektronskom sistemu treba da ima samo sudija za prethodni postupak. Takođe, [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 104; [Shala Disclosure Decision](#), stav 87; ICC, [Al Hassan Disclosure Decision](#), stav 32; [Shala Disclosure Decision](#), stav 28.

¹²² V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 104; [Shala Disclosure Decision](#), stav 87.

¹²³ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 105.

4. Standardno redigovanje

97. Kategorije standardnog redigovanja jasno su definisane i uvrežene u praksu drugih sudova¹²⁴ i usvojene su i u drugim predmetima pred Specijalizovanim većima.¹²⁵ Sudija za prethodni postupak ovim usvaja dole navedene kategorije standardnog redigovanja zajedno sa obrazloženjima izvedenim na osnovu pomenutog pravnog testa.¹²⁶ Po mišljenju sudije za prethodni postupak, obelodanjivanje navedenih kategorija podataka strani koja prima materijal redovno sa sobom nosi objektivni rizik po navedene interese i iziskuje usvajanje zaštitnih mera koje su apsolutno neophodne, pri čemu se vodi računa o pravima optuženih i pravičnosti postupka.¹²⁷

98. Pored toga, sudija za prethodni postupak prima na znanje predlog tužilaštva da se (u slučajevima kada je to neophodno) uvede nova kategorija standardnog redigovanja (u bloku). Tužilaštvo navodi da bi se to primenjivalo, na primer, na transkripte svedočenja iz drugih postupaka ako sadrže iskaze dva svedoka, od kojih je samo jedan relevantan za ovaj predmet. Svedočenje drugog svedoka redigovalo bi se u bloku.¹²⁸ Odbrana se protivi tom predlogu.¹²⁹

99. Sudija za prethodni postupak ima u vidu izjašnjenje odbrane, ali smatra da se, s obzirom na tesnu povezanost s drugim postupcima pred Specijalizovanim većima,

¹²⁴ Na primer, ICC, *Yekatom Disclosure Decision*, stavovi 25-26; *Al Hassan Disclosure Decision*, stav 29.

¹²⁵ V. *Januzi et al. Disclosure Decision*, stav 107; *Shala Disclosure Decision*, 89; *Mustafa Disclosure Decision*, stav 86; KSC-BC-2020-06, F00099, sudija za prethodni postupak, *Framework Decision on Disclosure of Evidence and Related Matters* /Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima/, (u daljem tekstu: "*Thaçi et al. Disclosure Decision*, odnosno odluka o obelodanjivanju u predmetu *Tači i drugi*), 23. novembar 2020, javno, stav 95; KSC-BC-2020-07, F00104, sudija za prethodni postupak, *Framework Decision on Disclosure of Evidence and Related Matters* /Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima/, (u daljem tekstu: *Gucati and Haradinaj Disclosure Decision*, odnosno odluka o obelodanjivanju u predmetu *Gucati i Haradinaj*), 22. januar 2021, javno, stav 82.

¹²⁶ V. gore, stav 86.

¹²⁷ V. *Januzi et al. Disclosure Decision*, stav 106; *Shala Disclosure Decision*, stav 88.

¹²⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 3; transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 179, red 24, do str. 180, red 7.

¹²⁹ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 180, red 17, do str. 182, red 14; str. 183, redovi 4-15;

može očekivati da dokazni materijal iz ovog predmeta sadrži neke sasvim nerelevantne informacije. Što se tiče primera tužilaštva, svedočenje svedoka iz drugog predmeta koji nema nikakve veze sa ovim postupkom ne podleže obavezi obelodanjivanja u ovom predmetu. To potvrđuje i sama Kiljajeva odbrana kad navodi da se „u načelu obelodanjuju samo dokazi koji su relevantni za predmet“.¹³⁰ Osim toga, sudija za prethodni postupak smatra da je takva nova kategorija standardnog redigovanja posebno relevantna s obzirom na okolnosti u ovom predmetu, i da ona može doprineti bržem postupku obelodanjivanja relevantnih dokaza i ekspeditivnom vođenju postupka. Sve eventualne bojazni odbrane mogu se otkloniti postupkom provere koji vrši sudija za prethodni postupak i činjenicom da odbrana ima priliku da ospori izvršeno redigovanje u bloku. Sudija za prethodni postupak nalazi da je i pored navoda tužilaštva da takva nova kategorija možda neće biti ni potrebna, njeno usvajanje opravdano da bi redigovanje u bloku bilo jasno obeleženo za dobrobit odbrane. Iz tih razloga sudija za prethodni postupak usvaja novu kategoriju standardnog redigovanja, koja će biti označena kao **Kategorija G** pod stavkom „(c) Drugi podaci koji prema Pravilniku ne podležu obelodanjivanju“, kao što je izloženo u nastavku.

100. S obzirom na navedeno, kategorije podataka koje strana koja vrši obelodanjivanje može redigovati bez prethodnog sudskog odobrenja su sledeće:

(a) Redigovanje prema pravilu 108(1)(a) Pravilnika

Kategorija A.1: Mesta obavljenih razgovora i smeštaja, ukoliko se obelodanjivanjem nepotrebno skreće pažnja na kretanje saradnika strana u postupku, žrtava, svedoka i drugih lica koja su izložena opasnosti usled aktivnosti Specijalizovanih veća, što predstavlja objektivni rizik za tekuće i buduće istrage. Ti podaci u principu nisu relevantni za drugu stranu u postupku. Redigovanje tih podataka se ukida nakon što dato mesto prestane da se koristi u tekućim ili budućim istragama.

Kategorija A.2: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet strane u postupku, osoblja Sekretarijata ili Specijalizovanih veća, odnosno spoljnih saradnika (izuzimajući istražitelje) koji često odlaze na teren ili su stacionirani na

¹³⁰ Transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 143, redovi 7-9.

terenu, u meri u kojoj bi obelodanjivanje takvih podataka dovelo ta lica u opasnost ili omelo njihov rad, te ugrozilo tekuće ili buduće istrage (koriste se sledeće šifre: A.2.1. za pismene/usmene prevodioce, A.2.2. za stenografe, A.2.3. za stručnjake za psiho-socijalni rad, A.2.4. za druge zdravstvene radnike, A.2.5. za druge članove osoblja koji spadaju u ovu kategoriju, i A.2.6. za druge spoljne saradnike koji spadaju u ovu kategoriju).

Kategorija A.3: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet istražitelja, u meri u kojoj bi, imajući u vidu da strane u postupku imaju ograničen broj istražitelja, obelodanjivanje tih podataka dovelo istražitelje u opasnost ili omelo njihov rad na terenu, i time ugrozilo tekuće ili buduće istrage, ili ako bi predstavljalo bezbednosni rizik za svedoke ili druga lica s kojima oni obavljaju razgovore ili stupaju u kontakt. U skladu sa stavom 92 gore, strana koja vrši obelodanjivanje, pored šifre kategorije (npr. A.3.1, A.3.2, A.3.3 itd.), navodi i jedinstveni pseudonim istražitelja.

Kategorija A.4: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet posrednika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka dovelo u opasnost ta lica i omelo njihov rad na terenu, i tako ugrozilo tekuće ili buduće istrage, ili ako bi predstavljalo bezbednosni rizik za svedoke ili druga lica s kojima oni stupaju u kontakt. U skladu sa stavom 99 gore, pored šifre kategorije (npr. A.4.1, A.4.2, A.4.3 itd.), strana koja vrši obelodanjivanje navodi i jedinstveni pseudonim posrednika.

Kategorija A.5: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet posrednih i neposrednih izvora, uključujući potencijalne svedoke,¹³¹ u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da dovede do zastrašivanja ili vršenja pritiska na njih, što bi pak moglo da naškodi tekućim ili budućim istragama (uz korišćenje sledećih šifara: A.5.1. za pojedince kao posredne ili neposredne izvore, uključujući potencijalne svedoke, A.5.2. za nevladine organizacije, A.5.3. za međunarodne organizacije, A.5.4. za nacionalne vladine službe, A.5.5. za akademske institucije, A.5.6. za privatna preduzeća, i A.5.7. za druge izvore). Ukoliko je posredni ili neposredni izvor dostavio materijal koji se obelodanjuje, njihov identitet treba da se obelodani kao izvor u kontekstu datog obelodanjivanja pod uslovom da nema dodatnih bojazni za njihovu bezbednost i da posredni ili neposredni izvor ne uživa zaštitu na osnovu člana 35(2)(e) Zakona i pravila 107 Pravilnika.

¹³¹ Potencijalni svedoci su oni s kojima su strane u postupku obavile razgovor ili će ga uskoro obaviti. U vezi s klasifikacijom „izvori tužilaštva”, v. ICC, *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-476 (OA2), Appeals Chamber, [*Judgment on the appeal of Mr Germain Katanga against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Request for Authorisation to Redact Witness Statements"*](#), 14. maj 2008, stavove 1-2, 46, 49. Postoji razlika između potencijalnih svedoka i „nedužnih trećih lica” (vidi kategoriju B.3 dole): strane u postupku se obraćaju potencijalnim svedocima tokom svojih istraga u kontekstu postupaka pred Specijalizovanim većima, za razliku od nedužnih trećih lica, kojima se ne obraćaju u tom kontekstu i koja možda nisu ni svesna da se njihovo ime spominje u kontekstu takvih istraga. Ova razlika može biti od značaja za stranu koja prima materijal, pa se za tu kategoriju koriste druge šifre.

Kategorija A.6: Sredstva korišćena za komunikaciju sa svedocima, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da ugrozi istražne metode i otkrije mesto na kome se nalazi svedok. Ti podaci u principu nisu relevantni za drugu stranu u postupku.

Kategorija A.7: Druge redakcije na osnovu pravila 108(1)(a) Pravilnika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje redigovanih podataka moglo da ugrozi tekuće ili buduće istrage.

(b) Redigovanje prema članu 23(1) Zakona i pravilima 80(4)(a)(i)-(ii) i 108(1)(b)-(c) Pravilnika:

Kategorija B.1: Kontakt podaci svedoka, uključujući brojeve telefona, lokacije/adrese i imejl adrese, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po bezbednost, dostojanstvo, privatnost i zdravlje tog lica.

Kategorija B.2: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet članova porodice svedoka, uključujući fotografije, kao i kontakt podatke kao što su brojevi telefona, lokacije/adrese i imejl adrese, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po njihovu bezbednost, dostojanstvo, privatnost i zdravlje. Ta lica su izuzetno osetljiva, budući da nisu dala pristanak da budu deo postupka pred Specijalizovanim većima, a možda čak i ne znaju da je član porodice svedok i da stoga postoji opasnost da budu dovedeni u vezu sa Specijalizovanim većima. Kontakt podaci treba da se rediguju kontinuirano. U slučaju kada se podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet rediguju isključivo u cilju zaštite svedoka za koga redigovanje više nije opravdano, redigovanje treba ukinuti nakon obelodanjivanja identiteta svedoka. U slučaju kada se podaci iz ove kategorije na osnovu kojih se može utvrditi identitet rediguju kako bi se osigurala bezbednost člana porodice a identitet tog člana porodice nije relevantan ni za jedno znano pitanje u datom predmetu, redigovanje iz ove kategorije treba da se nastavi. Ukoliko redigovanje ne potpada pod gore navedene slučajeve, strana koja vrši obelodanjivanje treba da podnese zahtev relevantnom panelu.

Kategorija B.3: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica koja su izložena opasnosti usled svedočenja svedoka, ali nisu žrtve, sadašnji ili budući svedoci ili izvori, ni članovi njihovih porodica, (u daljem tekstu: nedužna treća lica),¹³² uključujući brojeve telefona, lokacije/adrese, imejl adrese i fotografije, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po njihovu bezbednost, dostojanstvo, privatnost i zdravlje. Ta lica nisu dala pristanak da budu deo sudskog postupka pred Specijalizovanim većima, a možda čak i ne znaju da se njihovo ime spominje u kontekstu tih postupaka i da stoga postoji opasnost da se na njih gleda kao na potencijalne svedoke ili saradnike Specijalizovanih veća. Redigovanje kontakt podataka iz ove kategorije treba da se vrši kontinuirano. Kad je reč o pojedincima koji nisu relevantni ni za jedno znano pitanje u predmetu, redigovanje podataka na osnovu kojih se može utvrditi njihov

¹³² Pravilo 80(1) Pravilnika. Takođe, ICC, [13 May 2008 Judgment](#), stavovi 1, 40, 56.

identitet treba da se nastavi. U protivnom, strana koja vrši obelodanjivanje treba da podnese zahtev relevantnom panelu.

Kategorija B.4: Lokacija svedoka primljenih u program zaštite svedoka i podaci koji otkrivaju boravišta svedoka primljenih u program zaštite svedoka i informacije koje ukazuju na mesta korišćena za sadašnja i buduća preseljenja tih svedoka, uključujući period pre nego što su obuhvaćeni programom zaštite, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da naruši tajnost tih mesta i tako dovede svedoka u opasnost. Ti podaci u principu nisu relevantni za drugu stranu u postupku.

Kategorija B.5: Druge redakcije prema pravilu 108(1)(b)-(c) Pravilnika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje redigovanih podataka moglo da izazove ozbiljnu opasnost po bezbednost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku, ili članova njihovih porodica i drugih lica koja su izložena opasnosti usled aktivnosti suda ili bi na neki drugi način bilo u suprotnosti s javnim interesom ili pravima trećih lica.

(c) Drugi podaci koji prema Pravilniku ne podležu obelodanjivanju:

Kategorija C: Interni radni dokumenti sadržani u materijalu koji podleže obelodanjivanju prema pravilu 106 Pravilnika. Za takvo redigovanje nije potrebno odobrenje panela.

Kategorija D: Komunikacija koja se odvija u kontekstu profesionalnog odnosa između nekog lica i njegovog specijalizovanog branioca prema pravilu 111(1) Pravilnika. Za takvo redigovanje nije potrebno odobrenje panela. Redigovanje iz ove kategorije ne može se primeniti na informacije koje potpadaju pod pravilo 111(2)-(6) Pravilnika, već je u tom slučaju potrebno podneti zahtev relevantnom panelu.

Kategorija F: Redigovanje odobreno u nekom prethodnom postupku prema pravilu 81(1)(a) Pravilnika. Takvo redigovanje treba da sadrži broj relevantnog predmeta i odluke.

Kategorija G: Redigovanje delova dokaznog materijala, naročito transkripata svedočenja iz drugih predmeta koji sadrže iskaze više svedoka, od kojih je samo jedan ili nekoliko njih relevantno za dati predmet. Za redigovanje iskaza svedoka koji ni na koji način nisu relevantni za dati predmet niti su s njim povezani nije potrebno tražiti odobrenje panela.

101. Prema pravilima 106 i 108(1) Pravilnika, redigovanje iz kategorija A-D treba da se primenjuje *mutatis mutandis* na ekvivalentne informacije dobijene od drugih nacionalnih ili međunarodnih službi za održavanje javnog reda i mira, uključujući policiju i tužilaštvo Kosova, MKSJ, KFOR, UNMIK i Euleks na Kosovu.¹³³ Prilikom

¹³³ Član 37(1) Zakona.

takvog redigovanja, pored relevantne šifre redigovanja treba da se navede i oznaka date službe.

5. Nestandardno redigovanje

102. Nestandardno redigovanje odnosi se naročito na imena svedoka čiji se identitet ne sme obelodaniti suprotnoj strani pre početka suđenja, kao i na slučajeve kada se neki dokazni materijal u celosti ne sme obelodaniti.¹³⁴ U takvim slučajevima, strana koja vrši obelodanjivanje podnosi zahtev relevantnom panelu dovoljno unapred da bi panel mogao blagovremeno da donese odluku i da se potom dokazi obelodane u rokovima propisanim Pravilnikom, odnosno odlukom panela. Istovremeno, strani koja prima materijal treba dostaviti redigovanu verziju zahteva, na koji ona može da odgovori **u roku od pet (5) dana** od prijema obaveštenja o njemu. Pored toga, da bi sudija za prethodni postupak mogao da donese objektivnu odluku, Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima dužna je da **u roku od pet (5) dana** od obaveštenja o zahtevu za neobelodanjivanje podnese procenu rizika pojedinačno za svakog svedoka za koga se traži neobelodanjivanje identiteta ili, ako je za svedoka procena rizika već podneta, neophodne ažurirane informacije.¹³⁵ Nakon što bude odobreno, eventualno nestandardno redigovanje označava se kao **kategorija E**.¹³⁶

103. Redigovanje koje spada u ovu kategoriju **ukida se** po nalogu relevantnog panela čim prestanu da postoje razlozi iz kojih je odobreno. Ukoliko neka strana smatra da

¹³⁴ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 108; [Shala Disclosure Decision](#), stav 90; [Mustafa Disclosure Decision](#), stav 88; [Thaçi et al. Disclosure Decision](#), stav 97; [Gucati and Haradinaj Disclosure Decision](#), stav 83. Takođe, ICC, *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-224, Pre-Trial Chamber II, [Decision on issues related to disclosure and exceptions thereto](#), 23. april 2015, stav 7; [Yekatom Disclosure Decision](#), stav 32; [Al Hassan Disclosure Decision](#), stav 33.

¹³⁵ Procene rizika u vezi sa zahtevom KSC-BC-2023-12, F00087, specijalizovani tužilac, *Prosecution request for protective measures and related requests* /Zahtev tužilaštva za odobrenje zaštitnih mera i povezani zahtevi/, 16. decembar 2024, strogo poverljivo i *ex parte*, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1, Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima može podneti u roku koji je određen Sekretarijatu, v. transkript prve statusne konferencije na engleskom, str. 190, redove 4-12. Sekretaru se u tom cilju nalaže da Službi za pružanje zaštite i podrške svedocima omogući pristup podnesku F00087. Odbrana ima pristup poverljivoj redigovanoj verziji tog zahteva (F00087/CONF/RED od 20. decembra 2024; Oznaka tajnosti priloga 1 izmenjena je u „poverljivo“ istog dana.

¹³⁶ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 108; [Shala Disclosure Decision](#), stav 90.

razlozi za neobelodanjivanje identiteta nekog svedoka više ne postoje i stoga želi da ukine nestandardno redigovanje koje se tiče imena svedoka, ona o tome obaveštava sudiju za prethodni postupak i Službu za pružanje zaštite i podrške svedocima **pet (5) dana** pre ukidanja tog redigovanja.¹³⁷

IV. DISPOZITIV

104. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak

- a) **NALAŽE** stranama u postupku i sekretaru da primene načela obelodanjivanja dokaza navedena u stavovima 24-33 ove odluke;
- b) **NALAŽE** tužilaštvu da obelodanjivanje materijala iz pravila 102(1)(a) Pravilnika okonča najkasnije u **utorak, 7. januara 2025;**
- c) **NALAŽE** tužilaštvu da obelodanjivanje materijala iz pravila 102(1)(b) Pravilnika, koji trenutno ima u posedu i koji ili nije potrebno redigovati ili iziskuje samo standardno redigovanje okonča najkasnije u **ponedeljak, 17. februara 2025;**
- d) **NALAŽE** tužilaštvu da eventualne zahteve za odobrenje zaštitnih mera za materijal iz pravila 102(1)(b) Pravilnika koji trenutno ima u posedu podnese što je pre moguće, a najkasnije u **ponedeljak, 17. februara 2025.** Odbrana može, ukoliko to želi, podneti odgovor do **ponedeljka, 24. februara 2025;**
- e) **NALAŽE** tužilaštvu da obelodanjivanje materijala iz pravila 102(1)(b) Pravilnika, koji ima u posedu i za koji su potrebne zaštitne mere okonča najkasnije u **ponedeljak, 17. marta 2025;**
- f) **NALAŽE** tužilaštvu da dostavi ažurirana izjašnjenja kao što je naloženo u stavu 46 ove odluke najkasnije u **ponedeljak, 17. marta 2025;**

¹³⁷ V. [Januzi et al. Disclosure Decision](#), stav 109; [Shala Disclosure Decision](#), stav 91.

- g) **NALAŽE** tužilaštvu da prvo detaljno obaveštenje o dokazima koji potpadaju pod pravilo 102(3) Pravilnika dostavi odbrani najkasnije u **ponedeljak, 17. februara 2025;**
- h) **NALAŽE** odbrani da do **ponedeljka, 3. marta 2021.** ili u bilo kom trenutku pre toga, obavesti tužilaštvo za koje stavke navedene u prvom detaljnom obaveštenju po pravilu 102(3) Pravilnika traži pristup putem obelodanjivanja ili pregleda;
- i) **NALAŽE** tužilaštvu da na osnovu eventualne naznake ili naznaka odbrane iz tačke (h) gore, odbrani obelodani ili joj obezbedi pristup odabranom materijalu koji nije potrebno redigovati ili koji iziskuje samo standardno redigovanje, u roku od **jedne (1) nedelje** od prijema naznake odbrane a najkasnije u **ponedeljak, 10. marta 2025;**
- j) **NALAŽE** tužilaštvu da na osnovu eventualne naznake ili naznaka odbrane iz tačke (h) gore, podnese zahtev za odobrenje zaštitnih mera za odabrani materijal u roku od **četrnaest (14) dana** od prijema naznake odbrane, a najkasnije u **ponedeljak, 17. marta 2025;**
- k) **NALAŽE** tužilaštvu da se obrati sudiji za prethodni postupak u roku od **četrnaest (14) dana** od prijema naznake ili naznaka odbrane iz stavke (h) ukoliko osporava bitnost dokaza;
- l) **NALAŽE** tužilaštvu da sva eventualna dodatna detaljna obaveštenja koja potpadaju pod pravilo 102(3) Pravilnika podnosi na dva meseca od prethodnog obaveštenja osim ako ne bude naloženo drugačije, i **NALAŽE** stranama u postupku da se pridržavaju rasporeda izloženog u stavu 57 ove odluke;
- m) **NALAŽE** tužilaštvu da odmah obelodani sve pakete materijala iz pravila 103 i kontinuirano ih obelodanjuje;

- n) **NALAŽE** tužilaštvu da ukoliko bude potrebno redigovati neki materijal iz pravila 103 Pravilnika, što pre podnese zahtev za zaštitne mere i da, ukoliko one budu odobrene, bez odgađanja obelodani redigovanu verziju tog materijala;
- o) **NALAŽE** tužilaštvu da sudiju za prethodni postupak odmah obavesti o svim pitanjima vezanim za materijal na koji se odnosi pravilo 107 Pravilnika;
- p) **NALAŽE** stranama u postupku da se pridržavaju režima redigovanja izloženog u stavovima 83-103 ove odluke;
- q) **NALAŽE** stranama u postupku da za svaki dokazni predmet u polju koje se odnosi na metapodatke koriste standardne kategorije i kategorije specifične za ovaj predmet, kako je bliže opisano u stavovima 75-79 ove odluke;
- r) **NALAŽE** stranama u postupku da najkasnije u **petak, 31. januara 2025.** podnesu zajedničko izjašnjenje o ishodu rasprave o eventualnim dodatnim potkategorijama i predlog tabele po pravilu 109(c);
- s) **NALAŽE** stranama u postupku da svoje tabele po pravilu 109(c) podnesu, kako je bliže opisano u stavovima 81-82 ove odluke, **u roku od petnaest (15) dana** od podnošenja pretpretresnih podnesaka;
- t) **NALAŽE** Službi za pružanje zaštite i podrške svedocima da, **u roku od pet (5) dana** nakon što bilo koja od strana u postupku podnese zahtev za neobelodanjivanje, podnese procenu rizika pojedinačno za svakog svedoka za kojeg se traži neobelodanjivanje identiteta, kako je izloženo u stavu 102 ove odluke;
- u) **NALAŽE** Sekretarijatu da omogući Službi za pružanje zaštite i podrške svedocima pristup podnesku F00087, kako je precizirano u fusnoti 135 ove odluke;
- v) **NALAŽE** Sekretarijatu da izmeni stepen tajnosti podneska Tačijeve odbrane F00082 u „javno“; i

w) **NALAŽE** Kiljajevoj odbrani da najkasnije u **sredu, 15. januara 2025.** zatraži promenu stepena tajnosti ili dostavi javne redigovane verzije svojih izjašnjenja.

/potpis na originalu/

Sutkinja Maržori Maselo,
sudija za prethodni postupak

Petak, 20. decembar 2024.

U Hagu, Holandija